

A Kormányzó Ur jelenlétében mutatták be az új magyar fegyvereket

A Zrínyi-rohamlövegek és a sorozatvetők nagyszerűen beváltak a gyakorlaton

A Kormányzó Ur jelenlétében mutatták be az új magyar fegyvereket.

A bemutatás a kijelölt erdőben harcokból egy két löveg torokba ásit a hajnali nap felé. Kis köhalmak közül géppuskák és golyószórók kandikálnak ki, a dombok tövében pedig magyar honvédek vonulnak harccsoportokban.

Tíz óra tájban trombita hangja jelzi a Kormányzó Ur érkezését. A jelentések elhangzása után megkezdődik a gyakorlat. A Kormányzó Ur jobbján vitéz Csatay Lajos honvédelmi miniszterrel, balján nemes Vöröss János a honvédezőrkör főnökével foglal helyet az emelvényen, — honnan át lehet tekinteni az egész terepet. — Mögöttük a katonai előkelőségek foglalnak helyet.

A gyakorlat megkezdése előtt vitéz Ternegg Kálmán altábornagy bemutatja a gyakorlaton résztvevő gyalogsági és tüzérségi fegyvereket. Egymásután röviden jellemző ismerteti azokat a Főmeltóság Ur előtt, majd egy-két lövéssel mutatják be a fegyverek és lövedékek felhajtó hatását. Fokozódó érdeklődéssel figyelt a Kormányzó Ur, amikor a két új magyar lövegre a Zrínyi-rohamlöveg és a sorozatvető került sor.

Páncéltársa olyan erős, — mondja ismertetéskor — többek között vitéz Ternegg Kálmán altábornagy — hogy megveti legénységét az ellenséges páncéltörők tüze az aknarobbanások ellen is. A bepáncélt löveg feladata mindenféle ellenálló fegyver megsemmisítése, amelyet a saját gyalogság közelsége miatt

tüzérségünk kilőni már nem képes. Ezenkívül másik komoly feladata az ellenséges páncélosnak elhárítása is ezen a terepen az orosz fronton már harcbevetett rohamtüzérségünk a legnagyobb sikerrel állottak meg helyüket. Közülük nem egy több T 34-es orosz harcocsit semmisítettek meg.

A gyalogságot eredményesen támogatják az ellenséges állásokba való betörésnél, melységi övön való átküzdésben és ellen-támadások leküzdésében, az utolsó 300 méter harcát tűztámogatással segítik elő vagy éppen magukkal ragadják a gyalogságot a sikeres rohamra.

Ismerlette ezután vitéz Ternegg Kálmán altábornagy a magyar sorozatvetőt is, amely hat csövélvel páratlan rövid idő alatt felmetes tűzzáppal törli meg az ellenség sorait.

Az új fegyverrel az első sorozatot 72 lövést a Kormányzó Ur tiszteletére lőtték ki. Felelmes vijjogó hangja még a robbanás előtt megbenhathatja az ellenség támadókedvét.

A bemutatás után került sor a harcgyakorlatra, mely minden képpen nagyszerű eredményt mutatott. A Főmeltóság Ur a legnagyobb érdeklődéssel figyelte a gyönyörűen kibontakozó gyakorlatot. Itt-ott külön kérdéssel érdeklődik egy-egy mozzanattal iránt vitéz Ternegg altábornagyotól. A táveső csak rövid percekre került fel szemé elé. Mindent a legnagyobb részletezőséggel és gondolatlaltal figyelte végig.

Három óra volt már amikor a gyakorlat véget ért és a Legfőbb Hadúr búcsút vett a jelenlévőktől.

Tengerre magyar! A Magyar Folyam- és Tengerhajózás Európai hivatása

A magyarság mindenképpen beilleszkedik Nyugat gazdasági és szellemi életébe. Az út, amelyen járunk, adva van: Nyugat és Kelet kultúráját és gazdasági életét kell összekapcsolnunk. Balkán és Közelkelet természetesen piac lett volna a magyar iparnak, de az első világháború elszorította közlekedési lehetőségeinket. Annál örvedesebb körülmény, hogy ismét felmerült az a gondolat, a Dunát Európa más vízútjaival közvetlen összeköttetésbe kell hozni és így megteremteti az utat az Adriai, illetve Földközi tengerre. A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti munkatársa felkereste a magyar hajózás kérdésének egyik legavatottabb szakértőjét, aki a következőket mondotta:

Valóban alakult Hollandiában egy új hajózási társaság, a Danubrenus Scheepvaart, melynek részvénymajoritását a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság, valamint két holland hajózási vállalat szerezte meg. A Duna Gőzhajózási Társaság még a második világháború kitörése előtt megtörte a jeget, mikor a dunai hajózási fejlesztése érdekében a Deutsche Levante Linie német vállalkozással lépett összeköttetésbe a Fekete tenger felé irányuló hajóforgalom lebonyolítására.

Nemzetgazdaságilag óriási összegek megtakarítását jelenti a hajózási társaságok fejlesztése az érdekelte országok számára. A gabona- és olajszállítás olcsóbbá tétele olasz, horvát, szerb, sőt román hajózási társaságok csatlakozását is maga után vonta. A Balkánra irányuló kereskedelem a

csepeli szabadkikötő révén végtelen lehetőségeket szűrt. Nemkülönben a Duna-Tisza csatorna megnyitása, tudvalevőleg Szege-den hatalmas kikötő készül majd. A hajózási rendkívül jelentőségét a Tisza kis mellékfolyójának, a duzzasztott Körösnek példája bizonyítja: a búzaexportunk sok ezer pengővel kevesebbe kerül a Körös vízútja kihasználásával.

Németország fokozott érdeklődést mutat a magyar behajózási problémáit iránt. A Hermann Göring-féle német behajózási társaság a dunai hajózási fejlesztése érdekében Szófiában, Bukarestben, Orsován, Belgrádban, Budapesten is állított fel képviselőket. Így majd valóban elérjük, hogy Európának Balkánra irányuló hajózási útvonala nem az angol ellenőrzés alatt levő költség-Atlanti-óceán-útvonalon lesz, hanem a Duna és más nagyobb európai folyamok csatornáival létesített olcsóbb vizvonala.

Tengerre magyar! — mondta Kossuth Lajos, aki korán felismerte Magyarországnak jövőjét a hajózási révén Európában. A Duna és Tisza vízhalozata, mellékfolyói és csatornáik lehetővé teszik, hogy Kossuth Lajos álma meg is valósuljon — mondotta informátorunk. Zs. I.

Miniszteri biztos a Tüzharcos Szövetségnél

A belügyminiszter a Magyar Tüzharcos Szövetség alapszabály szerű működésének ellenőrzésére miniszteri biztosként vitéz Kiss Kálmán nyugállományú altábornagyot küldte ki. A miniszteri biztos feladata még a harmónikus egyesületi élet biztosítása.

Új államtitkár

A Kormányzó Ur a miniszteri ipartügyi miniszter előterjesztésére dr. Ver Tibor miniszteri tanácsost államtitkárrá nevezte.

Stockholm, május 11. A svéd fővárosból származó magánértéslés szerint Ullein-Réviczky Antal a követség pénztárával Londonba jávoztott. B. E.

Utalan utakon Ukrajnában

Mint haditudósítók már néhány napja együtt menetelünk a zászálóaljal. Volt ugyan gépkocsink is, de az hamarosan lemaradt tőlünk. Oka volt ennek. Először is borzalmak az utak és nem utolsó sorban az a tudat, hogy gyalogos hajtársaink teljesítményét csak akkor tudjuk kellő mértékkel mérni, ha magunk is teljes egészében részt veszünk benne.

Mint valami óriáskigó kanyarog a zászálóalja a dombos-dombos úton. Csak emberekből, kocsikból és lovakból áll. Az élen kétoldalt néha-néha a biztosító részek tünnek fel. Mindenütt, de itt különösen kepen elemi követelmény ez. De nicsak! megállt az él. Csak nincs valami baj!

Hamarosan hallatszik hátra a kiáltás, amint adják hátra az embereket:

— Árkászakaszakasz előre!
— Mindennapos eset táru! szemünk elé: a hidat legették a vörös orvlövészek. Az úszkös csöbök egykedvűen meredeznek a vízben. Az árkászok hamarosan előre érnek, lerakják fegyvereiket és máris csatognak a csákányok a kökemény földben. Nem sietnek, nem is lankadnak, tempósan, nozzártással kezelik szerszámukat. Nemsokára kész az új feljáró, a zászálóal folytatja menetét.

Igen, az ellenség mindent megragad, hogy mozgásunkat lassítsa: gödröket ás, erdőben fákat dönt fel, hidakat éget fel. Ezzel nyer ugyan kis időt, de a mozgást meg nem bonthatja.

Ellenség az idő is. Egyrészt nap olvad, havaseső esik. Beleszivódik a ruhába, bakkanosba. Még a kocsisok is gyalog mennek, hogy kocsikkal kiemelegedjenek. Másnap reggelre azután tükrösmára fagy meg az út. Ember, állat félfányi út alatt is jobban kimerül, mint egyébként kétannyi alatt. Mindez azonban nem okozhatja azt, hogy a kijelölt célt el ne érjünk.

Menekül a lakosság

Faluhoz közeledünk, még talán két kilométerre lehet. Dombok szegélyezik s már messziről látezik, hogy ez is olyan nyomorúságos, mint amelyen százával találhatók itt. A távesővön most érdekes dolgot látok: Szekerek vágatnak lóháthalban az erdő felé, van, aki néhány tehenet terel színtén arra. Vajjon mi lehet ez? Hamarosan megoldódik a rejtély. Menekülnek a faluból, mert nem tudják, jobbat vagy ellenséggel közelítek-e. Pihenőt tartunk a faluban. Egyszer csak megjelennek a menekülők: a kocsik tele ágyúval, begyújtott apróságok pirosra csipet arccal, kíváncsi madárszemekkel néznek reánk. A nagyobbak a kocsik mellett jönnek. Egy fiatal lány szemében könny csillog.

— Mi bajod, barisnya? — kérdi az egyik honvéd ukránul.

Kiderül, hogy örömben sír. Nem kell kint tölteni az éjszakát az erdőben s nem viszik el semmijüket sem. Erre még magyarokat nem is látta cs van is csodálkozás kellő mértékben. Mikor pedig a fényképező és filmgép is előkerül, már vetelednek, hogy ki legyen rajta a képen.

Beszállásolás

Hamarosan megyünk tovább, a következő faluban éjszakázunk. Ez a beszállásolás bizony egy cseppet sem hasonlít a magyar filmekben látottakhoz. A szárad-parancsnokok a kijelölt falurészt szétosztják a szakaszoknak. Mi is bekerülünk az egyik házba. Egy asszony és három gyerek fogad bennünket. Földhöz ragadt szegények, de amikük van, azt szívesen osztják meg velünk. Mikor a gyerekeknek néhány szem cukrot adunk, barákosni kezdenek. A külső szoba a miénk. A gerendát a kezemmel előrem, az ablak pedig akkora, mint egy uszagtartó. Az

éghajlat hatása ez. A fehérre meszelt falakon fenyőágak, néhány fakó fénykép, az egyik sarokban az elmaradhatatlan ikon. Kezdem a kevés holmim széttesomagozni, közben valami hazai melódiát füttyölgettem. Csodálkozva vettem észre, hogy a háziak ájtatosan vetik ilyenkor a keresztet. Kiderült, hogy az ukrán házakban nem szabad füttyölni, mert akkor megjelennik az ördög. Most már ezt is tudom.

Zsupot rakunk a földre s hamarosan lehajítjuk fejünket a megérdemelt pihenőre.

A honvédek egy részének azonban csak most kezdődik a leg-

komolyabb szolgálat: a falu békejére és a bajtársak életének vigyáznia. A falut körbeveszik ezek a kis biztosító egységek. A fél-éjszakát kint töltik s négy-öt óra alvás után kezdődik újra a menet. Nagyon óvatossá kell itt lenni, mert sohasem tudja az ember, mikor és honnan ront előre a garázdálkodó orvlövész.

Kemény fáradsalmak, állandó készenlét, lelkiismeretes kötelességteljesítés vár itt minden emberre egyaránt. Nap mint nap lankadatlannal helytállni! Ez jellemzi a gyalogságot. S az a teljesítmény, míg eljut odáig, hogy ellenfelet megsemmisítse, ez már egy győzelem: győzelem saját magán, a gyenge emberi testen...

Tósoky Elemér zls.

Német hadijelentés

(Berlin.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek: a véderőfőparancsnokság közli:

A Szebasztopól nyugatra fekvő térségben csapataink szerdán román hegyi vadász-zászálóaljal együtt visszaverték nagy ellenséges erők elkeseredett támadásait. 20 szovjet páncélost megsemmisítettünk.

A Dnyeszter alsó folyásánál hadosztályaink, amelyeket német és román csatarepülőek hatékonyan támogattak, a folyó nyugati partján áttörtek egy ellenséges hídfőállást, melyen behatoltak, — egészen a tüzérségi állásokig és megtisztították az egész hídfőt. A bolsevistáknak véres és súlyos veszteségeket voltak, azonkívül több mint 500 foglyot, 163 löveget és gránátvetőt, valamint sok más fegyvert vesztek.

Harci repülőgépek erős kötelékei a csütörtökre virradó éjszakán jóeredménytel támadták Szepetovka és Pruskurov pályaudvarait. Nagy tüzek és robbanások keletkeztek. Az Antrup őrnagy vezetése alatt álló harci repülőgépek, a keleti harctér harciban rendkívül beváltak.

A nettunói hídfőnél több ellenséges támadás összpontosított elhárító tűzben összeomlott. Itt a legutóbbi napok harciban rendkívül kitüntette magát a brauden

burgi 8 gésített gránátos ezrednek Thielmann főhadnagy parancsnoksága alatt álló 10 százada.

A haditengerészet harci kompjai a május 10-ére virradó éjszaka Elba szigetétől délkeletre elszüllesztettek egy ellenséges gyorsmozgató, többet súlyosan megrongálták.

Harci repülőgépek nagy kötelékei a csütörtökre virradó éjszakán támadásokat hajtottak végre a Lissa szigetén levő ellenséges támaszpontok ellen. A támadás következtében a kikötő területén sok robbanás és tűz keletkezett.

Egy kisebb ellenséges bombázó kötelék a csütörtökre virradó éjszakán támadást intézett Budapest városának területére ellen. — Északamerikai bombázóknak Dél kelet — Németország ellen intézett támadása következtében különösen Bécsújhelyen károok és a lakosság körében veszteségek keletkeztek. Az itteni támadásnál, valamint a megszállt nyugati területek helységei ellen a támadások során megsemmisítettünk 69 ellenséges gépet, nagyjából négy motoros bombázókat.

Négy angol gép a csütörtökre virradó éjszakán bombákat dobott Délnyugat-Németország területére. (NTI).

Jurcsek miniszter a közellátási kérdésekről és a földbirtokvásárlás leállításáról

Fejérvármegye törvényhatósága tegnap ültatta be dr. Toldi Árpád főispánt.

A közgyűlésen Jurcsek Béla miniszter nagyobb beszédet mondott.

— A súlyos időkben megoldásra váró problémák — úgymond igen leegyszerűsödtek és pár szóval foglalhatók össze. Ez a győzedelmes béke. Ehhez azonban szükségünk van a fronton küzdő honvédeink harcára és az idehaza levők összefogott munkakészségére. A magyarság mai harcában nemzetéért, de nemzete mellett Európáért is küzd. A Duna medencében élő magyarság van presztíználva arra, hogy a bolsevizmus nyugatra törését megakadályozza. A jövőért folytatott harc nehéz és kemény lesz. Nem a frázisok, demagóg szölamok idejét éljük, hanem a kötelességteljesítés idejét. A magyar mezőgazdaság, hála Istennek, már a multban is a háborús célok szolgálatába állítottuk. Csak az elismerés szaván szólhatok a magyar gazdaságomról, amely a kötelességteljesítésnek mindig dicseretes módon tett és tesz is eleget. A kötelességteljesítés legteljesebb elismerése mellett a magyar mezőgazdaság mint elsőrendű hadijelentés tekintve a lehetőséghez képest el fogjuk látni az üzemek tovább folytatásához szükséges ipari árukkal. A szükségletek közé sorolom nemcsak a mezőgazdasági gépet és üzemanyagot, hanem a magyar mezőgazdasági munkás ruháztalait, közt, lábbelijét is, mert ezek hiányában a magyar mezőgazdaság nem folytatható.

Az eseményeknek nem akarok ígéretekkel előbe vágni, de bejelentem, hogy a magyar mezőgazda már a legközelebbi hónapokban tapasztalni fogja, hogy a termelésnek megfelelő mértékben és módon hozzá fog jutni ezekhez a mezőgazdasági szem-

pontból nélkülözhetetlen iparickekhez. A mezőgazdasági termelés minden körülmények közötti biztosítása érdekében be kellett vezetni a kötelező munkaszolgálatot. A nem dolgozókkal szemben megterhelést még az élelmezésellátásból való megvonás is hajlandók vagyunk elismerni. A nemzet mai áldozatos harcában a jövőt biztosító erőfeszítéseink között ingyenélőket nem tűrhetünk. A fakérdésben is rendelt fogunk teremteni és az ellátást biztosítani. Célunkat elérjük, ehhez minden magyar ember munkájára, áldozatkészségére és hazafiságára van szükségünk. Aki nem teljesíti feladatát a köz iránt, azt az előnyökkel is kizárjuk és ezek a feketepiacra sem számíthatnak, mint esetleg még fennmaradó forrásra, mert ez a zsidóság teljes kikapcsolódása révén remélem meg fog szűnni.

— A földbirtokpolitika a magyar élet egyik legsarkalatosabb kérdése. Figyelembe véve azt a körülményt, hogy nemzetünk színe-java a fronton teljesíti kötelességét, olyan javaslattal ítem a kormányhoz, hogy a földhözjutás igazságosságának biztosítása érdekében a háború idejében mindennemű földbirtokvásárlást állítsanak le, ezzel azt akarom elérni, hogy az itthon maradtak ne vásárolhassák fel a földet azok elől, akik kint küzdenek és akik a földre elsősorban tarthatnak igényt. A magyar jövőért a biztosító politikánk alapja a magyar föld és a zsidó befolyástól immár örökre megtisztult nemzeti léleknek újábréedése. Szilárd meggyőződésem hogy a zsidóság kikapcsolása következtében esetleg mutatkozó nehézségeket sikeresen át fogjuk hidalni és ebből munkánk biztosítása érdekében a legmesszebb menő erélytől sem fogunk visszariadni.

Kitűnő ASZTALI BOR
1 liter 4.80
Kontsek Géza Krt.
Kossuth utca 15 sz.

Révész Imre püspök: Ma a keresztyén nők legfőbb feladata, hogy megtanítsák a férfiakat töredelmesen imádkozni és énekelni

A DEBRECENI REFORMATUS NŐSZÖVETSÉG KONFERENCIÁJÁNAK ELSŐ NAPJA

A Kollégium zsúfolásig megtelt Oratóriumában folyt le tegnap délután a Debreceni Református Nőszövetség konferenciájának első napja. Nemesak Debrecenből, hanem az egyházmegyé különböző helyeiről is sok nőszövetségi tag beutazott, hogy résztvegyen a konferencián.

Közéneke után Konecz Aurélné, a debreceni református nőszövetségek Központi Tanácsának elnöke mondott szívből jövő imát, majd megnyitó szavakat, melegen köszöntve a megjelenteket.

— Sokasem volt nagyobb szükségünk élő hitre, lelki vigaszra és hibáinknak töredelmes megvallására, mint most — mondotta. A mai nehéz idők fogékonyabbá is teszik a lelkeket az összetartásra, a mások bajának enyhítésére, a bűnbánatra s ezek az érzelmek mindenkit serkenteni fognak az Istennek letisztó szolgálatra.

A nőszövetség hálás köszönetét tolmácsolta a Révész Imre püspöknek és a többi előadónak Hangoztatta, hogy mindnyájunk szívét és szándékát tisztá, s akaratunk kész a tettekre. A nőszövetség cselekedni akar, mégpedig nem hiábavaló dicsőség által, hanem az áldozatosság által.

Ezután D. dr. Révész Imre püspök tartotta meg igen értékes, mely gondolatokkal tartalmazó előadását: „Uram a töredelmes szívet Te szereted” címen. Örömet fejezte ki, hogy a Debreceni Református Nőszövetség konferenciáján szólhat a gyülekezet nőtagjaihoz, hiszen — amint mondta — a tisztult püspököknek mindig a debreceni gyülekezetből kell megújódnia, az legyen a legközelebbi testvérközség, melyből indítást nyerhet.

Rendkívül érdekesen beszélt a 18. dicséretéről, mely a mostani konferencia előadásainak alap-gondolatait szolgáltatja. Ez a dicséret református énekeskönyvünk egyik gyöngye, mely mélyesen — mely gondolatokat tartalmaz.

A püspök rámutatott arra: mintha a református, tehát az Igéből, a Bibliából táplálkozó ember bibliaolvasása nem történhetik szokványos módon, úgy az éneklés is csak akkor igazi, ha teljes odaadással, teljes lélekkel énekelünk. A felnőtt ember imája, éneke mindig Isten szent lelkének megvilágító értelmével történjen. Ennek az értelemmel tesszünk nagy szolgálatot, ha feldolgozzuk az énekeket.

A 18. dicséret kifejtésének lebilincselően érdekes és sok lelki tanulságot tartalmazó történelmi háttéréről szólott ezután a püspök. Példával mutatott rá arra, hogy Krisztus anyaszentegyházát gyakran vesélyeztetik olyan áramlatok, melyek igyekeznek megfagyasztani minden forró Krisztusközösséget, de ezek az áramlatok az éneklő gyülekezetig soha nem tudnak eljutni.

Nagy figyelemmel hallgatták a jelenlevők Révész püspök fejtéteit a töredelmes szívről. Hangoztatta, hogy az embernek azért kell az Isten kezében megtörnie, mert csak ez a megtörés hozza meg a kiegyensúlyozást. Isten eredetileg egyenes életvonalat rendelt az embernek, mely Hozzá vezet el, ezt az életvonalat azonban az emberi bűn megtörte. Istennek azért kell összetörnie az embert, hogy ismét visszataláljon Öhozzá. Töredelmes szívet szerezni és töredelmesen imádkozni nagyon nehéz és kevesen vannak, akik ezt meg tudják tenni. Pedig a mai világban erre különösen nagy szükség-

günk van.

— Ma a keresztyén nők legnagyobb feladata, hogy a férfiakat megtanítsák — természetesen azután, ha már önmaguk megtanulták — hogyan kell imádkozni töredelmesen és énekelni nemesak gyermekeknek nyomán, templomos hangulathoz, hanem teljes hittel, teljes lélekkel — mondta.

Révész Imre püspök nagy hatást tett előadását Konecz Aurélné köszönte meg, majd Nagy István diakonisszaintézeti igazgató tartotta meg érdekes, igen időszerű problémákat boncolgató előadását: „Soha az engedelmes lelket meg nem vated” címen.

— Ma a töredelmes szívek idejét éljük — mondta. — Istennek nem az a célja a megpróbáltatásokkal, hogy az ember a saját elképzelései szerint, a saját belátására hallgatva induljon el az úton, hanem az, hogy az ő utait lássa meg, öhozza térjen. A próbák elviselésére más mód nincs, mint a gyermeki módon való engedelmesség. Isten csak azt várja az embertől, engedelmességet azonban igen nehéz. A mi szívünk az akadály, mert az ember már megszokta, hogy a maga utait járja és nem tudja magát az Istenre bízni. Az igazi engedelmességet Jézus életéből tanulhatjuk meg.

Nagyon sok újtestamentumi példát hozott fel Nagy István, melyek mind azt bizonyították, hogy az út Istenhez az engedelmességen keresztül vezet. Az embernek azonban alkalmas kell az Istennek adnia, hogy megismeresse az ő akaratát. Ezt pedig el sem lehet képzelni a Biblia rendszeres tanulmányozása nélkül.

— Az evangéliumot mindig az azal a gondolattal olvassuk, hogy benne Isten ad számunkra útmutatást. Ha ezt felismertük, Isten akaratának megfelelően cselekedjünk, szolgáljunk. Szolgálatunk ne csak testi, anyagi, hanem lelki is legyen.

A nagy tetszéssel fogadott előadást Uray Sándorné köszönte meg, aki hangoztatta, hogy az igazi szolgálat egész embert követel. Erőnk megfeszítésével dolgozzunk másokért, ne csak felesleges időnköl adjunk valaminek.

Dr. Makkai Sándorné kiemelte, hogy most igazán sok alkalom nyílik az emberi szenvedések megállítására és azok enyhítésére. A nőszövetségi tagok használják ki a kegyelmi időt és engedelmességgel segítsenek. Az előadásból még dr. Dancsházy Sándorné és Kiss Lajosné szóltak hozzá.

D. dr. Révész Imre püspök bejelentette, hogy a mai konferenciái előadások megtartása után a református templomok nyitvatartásának kérdéséről fog beszélni.

A konferencia ma pénteken délután 5 órakor folytatódik az Oratóriumában. Előadók Szele Paula Duci elemi iskolai igazgató és dr. Ferenczy Károlyné, akik „Ezzel a reménységgel Tehozzád öhajunk” és „Kérünk légy segítségemmel, könyörülj rajtunk” címmel beszélnek. A konferenciát bezárja és imádkozik: Dr. Makkai Sándorné.

A nőszövetség felkéri tagjait, hogy azok akik a sebesült katonák számára cegarettát tudnak ajándékozni, adományukat már a ma délutáni konferencián átadják.

Ma pénteken délelőtt 10 órakor lesz a református lelkésznek konferenciája az egyház presbitéri tanácstermében, Kalvin-tér 17. szám alatt.

Az OTI - MABI önkormányzatának felfüggesztése és a társadalombiztosítás időszerű reformja

Felemelik a szolgáltatásokat, leszállítják a korhatárt, elrendelik a háztartási alkalmazotjak kötelező biztosítását

A Magyar Távirati Iroda jelenté: A kormány elhatározta, hogy az 1927. XXI. tc. hatálya alá tartozó Társadalmi Biztosító Intézetek — OTI, MABI, alábbi és közlekedési betegségi biztosítási intézetek, bányatárs-pánztarak-összes önkormányzati szerveket, ideértve az ezeknél az intézeteknél működő orvosi tanácsokat, feloszlatja.

A kormány erről szóló rendelete a hivatalos lap csütörtöki számában jelent meg. A kormány az a lépése a nemzeti érdeku magyar társadalom kívánságát valósítja meg. Nemzeti érdeku körökben ugyanis már évek óta a legrosszabb hatást keltette a szociáldemokrata párt befenteséi és a zsidó kapitalista munkaadók bizalmi emberei közül csaknem 10 évvel ezelőtt megválasztott önkormányzatok működése, amelyek a maguk baloldali szemléiségét a biztosítás egész körében érvényesítették. A kormány ezt a lépést olyan intézkedésnek szánja amelyet hamarosan követ egy másik, a nemzeti szellemi önkormányzat életre hívása a munkaadók, valamint a munkavállalók rövidesen megalakítandó nemzeti érdekképviseleti területek körében. A kormány belátja azt is, hogy a teherviselésben az érdekelteknek a társadalombiztosító igazgatásban való részvétel megasabbrendű szociálpoli-

tikus érdek. Az önkormányzat életre hívása a társadalombiztosítás időszerű reformja után haladéktalanul meg fog történni.

A társadalom biztosítás időszerű reformja a kormány terveinek egyik legfontosabbika. A kormány a betegségi biztosítás körében, gyógyszerellátás, sok orvosi szolgálat, gyógyintézetű ápolás stb. javítását, a tulzoltan összpontosított ügyvitellek és a betegellátásnak egészségesebb, kisebb egységekre bontását, a járadékbiroslások körében pedig a szolgáltatások jelentékeny emelését kívánja süröösen megoldani. Eppen ezért számításokat végeznek arra nézve, hogy milyen módon és milyen költséggel lehetne az öregségi és rokkantsági, valamint özvegyi és arvajáradékok, továbbá a bányá-nyugdíreket felemelni.

Határozott szándéka továbbá a kormánynak az is, hogy az öregségi biztosítás 65 éves korhatártól 60 évre leszállítja és ezzel a munkásság régi mellánnyos kívánságát teljesíti. Az erre irányuló technikai munkálatok máris folgalmatban vannak.

Ami a háztartási alkalmazotjak biztosítását illeti, ezeknek az alkalmazotjaknak öregségi és rokkantsági kötelező biztosítását a kormány június 1. napjával be fogja vezetni.

A házcsoprtóvóhely építkezési ügyek és a háztulajdonosok kívánságai a városi kisgyűlés előtt

Debrecen város törvényhatósági bizottsági közgyűlése tegnap ülést tartott, dr. vitéz Bessenyei Lajos főispán elnöklésével. A kisgyűlés iránt gyenge érdeklődés nyilvánult meg a tagok részéről. Negyedórás várakozás után vált csak határozatképesé.

Az elnök vitéz Bessenyei főispán, aki ez alkalommal — mint megemlékezett róla — először foglalta el az elnöki széket, a város törvényhatóságának kisgyűlésén, udvarias, de határozott hangon kérte fel a kisgyűlési tagokat a jövőben a nagyobb pontosságra és arra, hogy aki a gyűlésen nem jelenhet meg, mentse ki magát. Rámutatott a főispán ennek kapcsán a kisgyűlési tagoknak a törvényben előírt kötelezőire.

Dr. Balogh Sándor polgármesterhelyettes ismertette a polgármesteri jelentést, melyet egyhangulag tudomásulvételre ajánlott a kisgyűlés. Ugyancsak elfogadásra ajánlotta a homokkerti és csapokerti állandó gyermekmenedékházaknak köznevelési óvodákka és két gyermekmenedékházyezető női állásnak óvónői állássá átszervezésére tett javaslatot azzal, hogy a menedékház elhelyezésénél fogva megfelel az előírt követelményeknek.

Ujabb nyilvános óvóhelyek építése

Kalenda Lóránt, műszaki főtanácsnok tett ezután előterjesztést, hogy az eddigi Debrecenben létesített négy nyilvános óvóhely mellé további 490 személy elhelyezésére alkalmas óvóhelyeket létesítsenek, a város különböző részein. Erre a célra 41.650 pengő az előirányzott költség.

A házcsoprtóvóhelyek építése és a háztulajdonosok

Csáthy Dezső kisgyűlési tag szólott hozzá az előterjesztéshez. Bár nem tartozik szorosán a tárgyhöz — bocsátotta előre — mégis szóvá kell tennie, hogy a házcsoprtóvóhelyek létesítésére kiadott határozatok nagy nyug-

talanságot váltottak ki a nehéz helyzetben levő kis háztulajdonosok körében. A rendelet ugyanis nem számolt azzal, hogy Debrecenben sok olyan kis háztulajdonos van, akinek teherbíróképességét meghaladja ez az újabb kiadás. Tudtával több, mint ezer fellebbezés került benyújtásra. Kéri, javasolják a közgyűlésnek, hogy kérjék a minisztert, tegye lehetővé pótrrendelettel kiegészítve a határozatát olyan értelemben, hogy a lakók is járuljanak hozzá a költségekhez, mert a tulajdonosok egyrésze nem képes az újabb terheket viselni.

Kalenda Lóránt műszaki főtanácsnok felvilágosította Csáthy Dezsőt, hogy 1100 házcsoprtóvóhely létesül Debrecenben, — mintegy háromezer hozzájárulóval. Eddig 400 fellebbezés érkezett be, ezek túlnyomórésze a zsidó háztulajdonosok közül került ki. A többi fellebbezés egyrésze pedig a százalékos hozzájárulás ellen irányult. Az óvóhely létesítés költsége nem olyan magas, mint gondolják, 1500—2000 pengőre tehető óvóhelyenként, s egy háztulajdonosra tehát kb. 500—600 pengő esik. Az óvóhely létesítésére viszont kölcsönt is lehet felvenni, a lakók hozzájárulásának legnagyobb akadályja, hogy a háztulajdonosokon közgazgatási úton kerülhet behajtásra, ami a lakókon már nem vihető keresztül. Másik ok pedig, hogy az óvóhelyet a műszaki szempontok figyelembevételével építő háztulajdonos 50 százalékos házzadékdíjmentésben részesül, tehát terhelnek egyrésze megtérül.

Dr. Kölesey Sándor polgármester: Az óvóhelylétesítés költségének a lakókra való áthárítása már azért is nehéz lenne, mert a lakók változnak. Nem tartja helyesnek felirat intézését, hogy abban az ingatlanoknak egy kategóriája számára kedvezményes elbírálási kérvények.

Csáthy Dezső: Indítványomat visszavonom, azonban azt önálló indítványként kell megindokolással fogom előterjeszteni.

A kisgyűlés ezután a nyilvános

DEBRECZEN 3. OLDAL, 1944. V. 12.

Okos nő

megbecsül a rég bevált Pyramidont. Megszünteti a fájdalmait és így megövi a korai öregedéstől — Fejfájás, rossz közérzet ellen segít a

Pyramidon
TABLETTA

óvóhelyek létesítésére vonatkozó előadói javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Kiss Sándor rendőr-főkapitányhelyettes búcsúja

Dr. Balogh Sándor polgármesterhelyettes ismertette ezután Kiss Sándor rendőr-főkapitányhelyettesnek nyugalomba vonulása alkalmából a polgármesterhez és törvényhatósághoz intézett búcsúlevelét.

Ebben Kiss Sándor főkapitányhelyettes közölte, hogy a belügyminiszter 42 évi és 5 hónapi szolgálat után, saját kérelmére, április hó 30-ával nyugalomba helyezte, megszüntetve két és fél éve fennálló visszatartását. Ebből az alkalomból köszönetet mondott a polgármesternek azért a megértő támogatásért és megtisztelő szívélyes jóindulatért, amelyet három éven keresztül, — mint a debreceni kapitányság vezetőjének nyújtott. Ugyancsak köszönetét fejezte ki a búcsúlevelében a város tisztikarának, mely mindenkor készségesen, — megértéssel állott segítségére és kifejezte nagy háláját és igaz köszönetét Debrecen város közönségének, amely az idők komolyságához méltó higgadt, bölcs, hazafias magatartással elmozdította azt, hogy a város nyugima rendje, minden megrázkódtatástól mentes, példás volt. Ez a megértő támogatás és jóindulat, melyet itt tapasztaltam, örökké emlékezetemben marad — fejezte be búcsúlevelét Kiss Sándor főkapitányhelyettes.

A város törvényhatósága szintén meleg hangú búcsúlevelét vett búcsút Kiss Sándortól, a debreceni rendőrkapitányság nyugalomba vonul vezetőjétől.

Uj állások szervezése a tűzoltóságnál

Debrecen város tűzoltóságánál a megszorított munkát a jelenlegi legénységek ellátni nem képes, annyival inkább, mert légóltalmi feladatok végrehajtására is igénybevehetik a tűzoltóságot. A rendelet szerint a város minden kétezer lakosa után egy tűzoltói állás szervezendő, így Debrecenben 65 tűzoltói állásra volna szükség. Elnádó 5 tűzoltói állás szervezésére, valamint tűzoltógyakornoki állásnak segédfelügyelői állásba átszervezésére tett indítványt, amit a kisgyűlés elfogadásra javasol a közgyűlésnek.

Dr. Baranyi János zenedeigazgató és öt tisztviselő nyugdíjazása

Az 1210—1944 M. E. sz. kormányrendelet értelmében zsidóknak tekintendő személy törvényhatósági szolgálatban nem állhat

Uveget és porcellánt olcsón és jól

SZLOVÁK BÉLA

üveg és porcellán üzletében vásárolhat
Csapó utca 32. sz. Telefon: 24-35.

amennyiben ilyen alkalmazot-
tak vannak azokat el kell bocsá-
tani, illetve nyugdíjazni kell. E
rendelet alapján a kisgyűlés ja-
vasolta a közgyűlésnek dr. Bara-
nyai János zenészkolai igazgató,
Kellner Tibor műszaki tiszt, Ber-
nát Julja irodatiszt, Garzó Mar-
gitt irodaségét tiszt nyugdíjazását
és kimondotta Boczán Teréz áll,
napidíjaz és Káldor Elza id, napi
díjaz nyugállományba helyezését,
június elsejétől, addig pedig sza-
badágolását.

Egyéb ügyek

Az egyévi szolgálattal bíró köz-
életmezést eljárók részére lakbér-
segély engedélyezésére, Lőkös
Károly vill, vállalat I. oszt, tiszt
részére, rendkívüli munkájáért
havj ötven pengő külön munka-
átalány engedélyezésére tett ja-
vaslatot a kisgyűlés.

A város közönsége által a m.
kir, vitéz Horthy István Honvéd
Repülő Akadémian létesített első
alapítványi helyre Ormós Pál és
Jóó István debreceni akadémiku-
sokat, a második helyre Bartha
Tibor debreceni és Malmos
György szobosziói lakos akadá-
mikusokat javasolta a kisgyűlés
dr. Dömsödy Imre főjegyző elő-
terjesztésére.

Ugyancsak dr. Dömsödy Imre
főjegyző terjesztette elő, hogy vi-
téz dr. Bossenyi Lajos, Debrecen
város főispánjává történt kineve-
zése folytán a sorozóbizottság el-
nöki tisztét ellátni nem tudja, —
Köszönését fejezte ki a főispán-
nak a sorozóbizottság elnökeként
páratlan hozzáértésével és odaadá-
sai ellátott munkásságáért és az
1944 évi főszorozási időszakra a
sorozóbizottság elnökének Benkő
János törvényhatósági bizottsági
tag kiküldetését javasolta, amit
egyhangúlag elfogadásra ajánlott
a kisgyűlés.

A szilvái, szennyvíztelepi, lo-
vaszügi, hollóskerti, macsal
kaszáló, a komlóskerti ingatlant és
szilvái gyümölcsösnek 320 kg.
búza holdankénti haszonbért
továbbra is a Debreceni Hitel-
szövetkezet részére való bérbe-
adását ajánlotta a kisgyűlés.

Dr. Kalenda Lóránt műszaki fő-
tanácsnok előterjesztésére kocsi-
út és járdaburkolatok 1944 évi
javítási munkáit, Csáthy Imre,
Bartha Gábor, Kiss László és La-
katos Lajos közevőmestereknek
ajánlotta vállalatra adni a gyűlés

A Hajdúböszörményi útról a
Baronvásártérre bevezető mint-
egy háromszögletű négyzetméter ter-
jedelmű vízszelvénykádát kocsiút
burkolatépítési munkáit 60.000
pengő költségleíránnyal, 18
pengő négyzetméterenkénti áron
Bartha István közevőmestereknek
ajánlotta. Rácz Lajos ácsmester-
nek, aki a Dobozó út 4-8 számú
órházépítési munkabérkülönbö-
zete címén méltányosságból 650
pengőt megtért a város.

Bérbeadások

A sámsóni dombok elnevezésű
164 kat, hold legeltetési jogát 80
kilo rozs haszonbért holdan-
ként Szilgyi Jánosnak és ötven
társának, a volt mátal illetmény-
földekből visszamaradt 77 holdas
ingatlant a mátai tisztviselő és
alkalmazottaknak 110 és 165 kg.
búza haszonbért, a Kishegyűsi
út melletti ingatlant 350 kg. búza
haszonbért Tokaji Jánosnak, a
Salétrom laktanya melletti ingat-
lant 280 kg. búza haszonbért a do-
hánygyár melletti 175 négyszögöl
területű ingatlant 250 kg. búza
haszonbért Barczikay Béla do-
hánygyári igazgatónak, a 110 sz.
órház melletti földet 25 kilo búza
haszonbért Szabó Gábor pálya-

örnek, a Tikós, céljaira szolgáló
területből egy holdnyi részt a Ke-
reskedelmi és Iparkamara részé-
re, két holdnyi részt pedig vitéz
Kiss Lajos erdőgazdától és Hor-
váth Árpád erdőtanácsos részére
adott bérbe egy évre a kisgyűlés.
A Pósa-utca még hátra levő 300
négyszögölnyi burkolatát a régi
vállalkozó nem tudta befejezni.
A kisgyűlés a vállalkozó terhét

Bartha István közevőmestert
bizta meg a munka befejezésével,
aki méterenként 29 pengőért
végzi a munkát.

Zöld József polgármesterhelyet-
tes tett ezután jelentést a köz-
életmezési ügyosztály utolsó ne-
gyedévi működéséről, majd vitéz
dr. Bossenyi Lajos főispán záró-
szavaival véget ért a kisgyűlés.

A kereskedelmi miniszter egyes kereskedelmi szakmák ügyeinek irányítására miniszteri biztosokat nevezett ki

A keresztény kereskedelem érdek képviselői szervét ezután építik ki

A MTI jelenti: Kunder Antal
kereskedelmi és közlekedésügyi
miniszter a kereskedelem átállítá-
sával kapcsolatosan rendkívüli
feladatokat az átállítás szakzeri-
ségének biztosítása céljából a ke-
resztény kereskedő társadalommal
a legszorosabb együttműködésben
kívánja lebonyolítani. Hogy a ke-
resztény kereskedő társadalom kö-
zött a megfelelő együttműködés
biztosítható legyen, az egyes ke-
reskedelmi szakmák ügyeinek irá-
nyítására miniszteri biztosokat
nevezett ki, akiknek feladatává
tette, hogy az illető szakmához
tartozó keresztény kereskedőkkel
vegyék fel az érintkezést és épít-
sék ki azok szakmai szervezetét

és pedig külön a nagykereskedői
és külön a kiskereskedői vonalon.

Az így szakmánként kiépített
kereskedelmi szervezetekben ki-
vánja azután a miniszter a zsidók,
től már teljesen megtisztított ke-
resztény kereskedelemlennek köte-
lező tagsággal járó érdekképvisel-
ői szervezetét kiépíteni.

A miniszteri biztosok munkájuk-
at azonnal megkezdik és hala-
dektalanul érintkezésbe lépnek a
gondozásukra bízott szakmai ke-
reskedővel. A miniszter elvárja
a keresztény kereskedő társada-
lomtól és enek szervezeteitől, hogy
a miniszteri biztosok munkáját jól
végezzék, csak érdekelt szerveknek
támogatásával lehet.

Portugália

(m) A semlegeségéért most any-
nyira szorongatott kis ország
négy száz évvel ezelőtt a világ leg-
gazdagabb állama volt. Az övé
India, a keletindiai szigetvilág,
Afrikának egy része, az Afrika és
Dél-Amerika között fekvő minden
sziget. Ó parancsol Braziliában,
amely egymagában akkora, mint
Európa. A délnai partok előtt
fekvő Makao is az ő kezében van
és innen kereskedik Kínával és
Japánnal. Aki Európában Kelet
értékes termékekre, fűszereire,
gyümölcsökre, selymre vágyott,
csak a portugál fővárosban, Lisz-
zabonban vásárolhatta meg.

Amilyen gyorsan jött ez a gaz-
daság, olyan hamar véget is ért.
1578-ban esatát veszítették a törö-
kökkel szemben. A csatátéren ma-
radt királyuk is, akárcsak II. La-
jos Mohácsnál. Ezzel elvesztették
függetlenségüket. A szomszéd Spa-
nyolország habsburgi származású
uralkodója, II. Fülöp foglalta el
ortugáliát. Az ő meg utódai sze-
rencsétlen politikája miatt 70 év
alatt úgy szétfoszlott a világbiro-
dalom, hogy csak a romjai marad-
tak meg. Azzában már csak né-
hány álmos kis helység és egy szí-
getnek a fele, az Atlanti-óceánban
pár apró sziget, köztük Madeira,
ahol utolsó királyunk meghalt és
az afrikai gyarmatok alkotják
ezeket a romokat. De azért
Portugál-Afrika még mindig tekin-
télyes terület. Hiszen akkora, mint
Svédország, Norvégia, Német-
ország, Franciaország, Spanyol-
ország és Portugália együtt. Ezen
a nagy területen azonban csak 10
millió, azaz anyi ember él, mint
Párisban, Berlinben és Liszabon-
ban együtt, míg az említett euró-
pai országoknak 170 millió, tehát
17-szer több a lakosa. A braziliai
uralomnak csak anyi emléke ma-
radt, hogy ott portugál az állam-
nyelv, míg a többi délamerikai
államban a spanyol.

A nagy birodalom széthullását
azonban nemcsak a királyok eze-

rencsétlen politikája idézte elő,
hanem hozzájárult maga a portu-
gál nép is. Sokan akkor sem vol-
tak, mikor elfoglalták ezeket a
földeket. Az a kevés ember, aki el-
ment a gyarmatokra kormányzó-
nak, hivatalnoknak, kereskedőnek,
a legtöbb esetben lelkiismeretlen
kalandor volt. Egyetlen törekvés
vezette őket: minél gyorsabban
meggazdagodni és a benszülőttek
kiszármányolásából szerzett va-
gyonból otthon ugaskodni. Ezen a
gondolkodáson azután úgy rajta-
vosztott az egész ország, hogy az
elbukás következményeit tulajdon,
képpen még most sem heverte ki.
Nagy adósságaiból csak úgy tu-
dott valamikézt kilábalni, hogy
Angliával szövetséget kötött. Ezzel
a szerződéssel szinte gyar-
matit lett szövetséges társának,
aki anyagilag kihasználta, de en-
nek fejében legalább megvédte
attól, hogy az erősebb európai
hatalmak elvegyék tőle gyarma-
táit.

A kevés gyarmati lakosból az
látszik, hogy nem tudja kellőké-
ppen hasznosítani birtokait. Egy
van valék, mint a szegény ember,
aki nagy birtokhoz jut. A terme-
léshez pénz kell. Az pedig nincs,
mert Portugália szegény ország.
Csak akkora, mint a trianoni Ma-
gyarország és lakosa még anyi
sincs, mert csak 7 millió. A földje
elég hegyes is, a déli fele száraz
is. Termeszt ugyan búzát, tengerit,
de ez nem elég az élelmezésre s
kénytelen más országokból be-
hozni. Az erre szükséges pénzt a
bor, olaj, szén, parafa és a hala-
szat termékeinek kivételével
szerzi meg. Különösen az ország
északi részében vannak nagy sző-
lők, de ezek jórésben angol bir-
tokosoké, mert az angol nagy ked-
velője a nehéz portugál boroknak.
Portugália a világ ötödik borte-
melő országa. Északon vannak a
szántóföldek is, mivel ez az ország
legesebb fele. Gyarmataiból és
világjárásából talán az a legma-

radandóbb haszna, hogy az euró-
pai és a meleg országokból szár-
mazó gyümölcsök és virágok való-
ságos paradicsomi gazdagságban
teremnek a hegyoldalokon, kertek-
ben, a folyók és az óceán partján.
Városainak gyümölcs piacain és
áruházaiban gulákban áll az
alma, körte. Van itt narancs, man-
darin, füge, lasponya, többfajta
dinya, datolya, banán, ananász,
szilva, barack és gesztenye. És
még sok olyan gyümölcs kapható,
amelynek mi a hírét is alig hall-
juk. Erdősége kevés, mert II. Fül-
löp idejében sok fát vágta ki a
hajóépítésre. Az egyik fajta tölgy-
fáról hántják le a dugókészítésre
alkalmas parafát.

Hosszú és lapos tengerpartja
már korán a halászatra nevelte
őket. Ez ma is fontos foglalkozás.
A szárdinai kívül sok szardellát,
tonhalat, rákot és folyami lazacot
fognak. Ezeket olajban konzerv-
álva dobozokban adják el. Ezen
a pénzen azután Norvégiából szá-
rított tőkehalat vesznek, mert ezt
nagyon táplálónak tartják. A hala-
szat tanította meg őket a hajó-
zárra és ezért lettek később híres
tengerészek. Enélkül sohasem tud-
tak volna gyarmatokat szerezni.

A debreceni egyetem új dékánjai

Soós Béla, a jogtudományi ka-
ron dr. Szontagh Vilmos, az or-
vostudományi karon dr. Csilléry
András, a bölcsészettudományi
karon dr. Divékly Adorján.

A debreceni Tisza István Tu-
dományegyetemen az elmúlt na-
pokban ejtették meg a jövő tau-
evre a dékánválasztásokat. En-
nek eredménye a következő: a
bölcsészettudományi karon dr.
Divékly Adorján, az orvos karon
dr. Csilléry András, a jogtudo-
mányi karon dr. Szontagh Vil-
mos, a hittudományi karon pe-
dig dr. Soós Béla egyetemi ny. r.
tanárok.

A hittudományi kar próde-
kánja dr. Erdős Károly egyete-
mi tanár.

Dr. Divékly Adorján életrajzi
adatait már közöltük.

Dr. Soós Béla, felszentelt lelki-
pásztor, a teológiai tudomány
doktora, a magyar és német
nyelv, valamint a történelem
szakasporttal okleveles közép-
iskolai tanár, debreceni refor-
mátus lelkipásztor. A Tisza Ist-
ván Tudományos Társaság ren-
des, a Csokonai Kör és az Or-
szágos Református Tanáregye-
sület választmányi tagja.

Dr. iglói Szontagh Vilmos az
államtudományi doktora. 1907-
ben Gömör-Kishont vm. tb. szol-
gábiraja, 1909-ben szolgábiraja
(tb. főszolgábiró), 1914-ben Jols-
va rendezettanácsú város polgá-
rmestere. 1922-ben m. kir.
pénzügyi tanácsos a miskolci m.
kir. pénzügyigazgatóságon, 1925-
ben a tiszai ev. egyházkerület
miskolci jogakadémiáján ny. r.
rk. s 1930-ban ny. r. tanár. A
debreceni m. kir. Tisza István
Tudománytanács az 1930. évben
a magyar közigazgatási jog el-
járási része c. tárgykörből képe-
sített magántanár. Egyetemi
ny. r. tanár 1940. évi október
22-én nevezett ki a közigazgatási
és pénzügyi jogi tanszékre. A
tiszai ev. egyházkerület törvény-
székének bírja. Emléknapos tü-
zérőhadnagy. Kéztüntetése: a
bronz Signum Laudis (a kar-
dokkal), a Károly csapatkereszt,
a hadi emlékérem s II. osztályú
hadi érdemkereszt.

Dr. Csilléry András egyetemi
ny. r. tanár, az orvostudomány
doktora, a stomatologiai klini-
ka igazgatója a fogászat és rönt-
genológia szakorvosa, képesített
hatósági tisztiorvos, képesített
egészségtanár és iskolorvos
volt miniszter, volt országgyű-

lési képviselő, ny honvéd ó-
nagyorvos, a Magyar Fogorvo-
sok Egyesülete, az Országos Or-
vosszövetség, a MONE tisztelet-
beli tagja, a Nemzetközi Orvos-
szövetség (Association Professi-
onelle Internationale des Medi-
cins) igazgató tanácsának tag-
ja, az Országos Közegészségügyi
Tanács, az Országos Népélelme-
zési Tanács, az Orvosi Tovább-
képzés központi bizottságának
rendes tagja a Magyar Fogor-
vosok Egyesülete tiszántúli cso-
portjának tb. elnöke, Budapest
székesfőváros törvényhatóság-
nak örökös tagja, a MONE deb-
receni fiókjának elnöke. Tárgy-
köre: a stomatologia kör- és
vegytan Kéztüntetések: háborús
ezüst és bronz Signum Laudis a
kardokkal, Vöröskereszt I. oszt.
Érdemkeresztje hadiékítménnyel
Károly csapatkereszt. 1908. és
1914-19. háború emlékérem, por-
rosz vöröskereszt és érdemérem
a hadi szalagon, belöldi kítun-
tetése: kormányzói teljes dise-
ró elismerés (arany Signum Lau-
dis), nemzetvédelmi kereszt
külföldi kítüntetése: Olasz ko-
ronarend I. oszt. a csillaggal, a
német Sasrend I. osztálya a
csillaggal, orosz cári vöröske-
reszt nagykeresztje. Egyetemi
ny. r. tanár 1940 június 15-én
neveztek ki.

HETI MŰSOR:
Pénteken este: **Frasquitta**, Füléres hely-
árak.
Pénteken este: **Frasquitta**, Fül-
léres helyárak.
Szombaton délután: **Egy boldog
pesti nyár**, füléres helyárak
Szombaton este: **Törtetők**, A)
bérlet.
Vasárnap délután: **Kamélián**
hölgy.
Vasárnap este: **Csárdás**.
Hétfőn este: **Törtetők**, Mun-
kásleodás.
Kedden este: **Kamélián** hölgy.
Tisztviselőest.

A mára hirdett gróf dr. Gessler hang- versenye bizonytalan időre elmarad

A Zenekedvelők Köre közli
tagjaival, hogy a 12-évre hirde-
telt Gessler zongora-est nem
tartható meg, mivel a művész,
bar elindult Berlinből, hogy hor-
vátországi és magyarországi
hangversenyét megtartsa, ide
nem érkezett meg.

A Zenekedvelők Köre utolsó
bérleti hangversenye a május
25-i Mav Filharmonikus hang-
verseny lesz, melyre jegyek
már kaphatók a Bertók-tele
könyvkereskedésben (Piac utca
4. szám)

Növendékhangverseny a Zeneiskolában

Tegnap délután tartotta a Vá-
rosi Zeneiskola V. nyilvános nő-
vendékhangversenyt az intézet
hangversenytermében s ez alkalmal-
mal Beethoven zsenijének hódol-
tak az intézet jökészültségű
növendékei, akik közül többen jo-
gosan tekinthetők a jövő hivatott
reményének. **Tóth Adó, Básthy
Károly, Szele Margit, Borbély
Edit, Pásztor Mária és Gulyás I.**
megérdemelten arattak szép sí-
kert. A közönség kiténtető szer-
tetettel fogadta bemutatásukat.
lelkes tapssal jutalmazta állez-
tes tolmácsolásukat.

CSOKONAI

SZINHÁZ

Tel.: 25-45. Igazg.: B. Unger István
Előadások: fől 4 és fől 7 órakor.

Péntek este
füléres helyárakkal

Frasquitta

Lehár gyönyörű zenéjű
operettje.

Szombaton délután 3 órakor
füléres helyárakkal

Egy boldog pesti nyár
Szombat este C) bérletben

Törtetők
nagyiskerű szatirá.

APOLLO
filmszínház

Előadások: 3, 5 és 7 órakor
vasárnap délelőtt 11-kor is.

NEMES ROZSA

Vezetőszerepekben: Bulla E,
Bihary J, Simer E, Patáky
J, Meggyaszay V, Fáy B. és
Halmay T.

Vigszínház
m o z g ó

Ma 5, 7 órakor először az
izgalmas, lélegzetelállító,
káprázatos, lebilincselő ar-
tista film:

A tigrisek ura

Fősz.: Lény Marenbach,
Rudolf Prack, Paul Kemp,
Fritz Kampers.

HUNGARIA
filmszínház

Futótűz

Főszereplők: Csontos Gyula,
Szabó Ilonka, Vaszary Piri
és Szilassy László.

Előadások: 5 és 7 órakor.

METEOR
m o z g ó

Pénteken, szombaton: 5 és 7
órákor, Somlay Arthur, Sző-
rényi Eva, Nagy István győ-
nyörű magyar filmje:

A Benedek ház

A mai előadások tiszta jö-
vedelmét a bombakárosultak
segélyezésére fordítjuk.

Kitünő eredménnyel végződtek a debreceni református gimnázium érettségi vizsgálatai

A debreceni református gimnázium két nyolcadik osztályának érettségi vizsgálatai május hó 3-10. napjain folytak le. A VIII. A osztály érettségi vizsgálatán az elnök dr. Vasady Béla egyetemi ny. r. tanár, a kormányképviselő dr. Csinády Gerő áll. gyak. gim. tanár; a VIII. B osztály érettségi vizsgálatán az elnök dr. Makkai Sándor egyetemi ny. r. tanár, a kormányképviselő pedig dr. Tóth Lajos egyetemi m. tanár, állami gyakorló gimnáziumi tanár volt. A vizsgálat részletes eredményei a következők:

VIII. A) OSZTÁLY

Kitüntetéssel érettek: Botos Géza, Bősörményi Ernő, Demjén József, Nagy József, Szűcs Gyula, Tóth Ferenc, Tóvissi János.

Jeljesen érettek: Bartina Árpád, Jánosy Béla, Kocsis Elemér, Kondor Ervin, Nagy Pál, Török Pál.

Jól érettek: Barabás Endre.

Uj rendelkezések a szolgálathalasztás engedélyezéséről

Csak orvos-, állatorvos-, gyógyszerész- és mérnökhallgatók, továbbá azok a középiskolások kaphatnak szolgálathalasztást, kik az utolsó előtti osztályt sikeresen elvégezték

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédelmi miniszter a hadviselés különös fontosságú érdekeire való tekintettel a szolgálathalasztások engedélyezéséről szóló 1943. évi kormányrendeletét hatályon kívül helyezte és a következőket rendelte el:

Az 1944. évi általános bevonulások idejére és az ezután következő időre szolgálathalasztás általában nem engedélyezhető. A rendelkezés alól kivételképpen szolgálathalasztás külön — részletesen megjelölt előfeltételek mellett — csak a következő célből adható:

A) Orvosi, állatorvosi, gyógyszerészeti, mérnöki, vagy bölcsész-katonai végzetési tudományok folytatásának, illetve befejezésének.

B) középiskolai tanulmányok befejezésének lehetővé tétele végett.

Kiszegítő szolgálatra kötelezettek (a zsidóknak minősülő szolgálathalasztások), mivel nem karpaszományosok és nem is szerezhettek karpaszományosít, szolgálathalasztást nem kaphatnak.

Az A) pontban említett címen azoknak adható szolgálathalasztás, akik főiskolai oklevelét még nem rendelkeznek, a karpaszományosítelésre jogosultak és az egyetemi tanulmányi rend értelmében 1943-44. tanév végéig nem állott ugyan módjukban az oklevelét megszerzése, azt azonban az 1944-45. tanév végéig, illetve amennyiben tanulmányi felülvizsgálata után még gyakorlati időt is kell eltölteni, vagy vizsgázni kell, oklevelüket legkésőbb 1945-46. tanév végéig megszereshetik.

Még ilyen feltételek mellett sem részesíthetők halasztásban azok az orvos- és mérnökhallgatók, akik 28. életévük betöltése évének október 1-ig; továbbá a többi felsorolt fakultáson tanulók közül azok, akik 20. életévük betöltése évének október 1-ig nem tudják oklevelüket megszerezni.

Középiskolásoknál azok részére engedélyezhető szolgálathalasztás,

Bíró Albert, Molnár Dénes, Köpeczi Nagy Tamás, Nyilas István, Papp Barna, Sütő Sándor. Érettek: Eles Imre, Kovács Zoltán, Kutassy Jenő, Lakatos Gyula, Molnár Antal, Molnár Miklós, Román Gyula, Tóth István, Török Attila.

VIII. B) OSZTÁLY

Kitüntetéssel érettek: Gal István, Könyv László, Mody György, Pető Lajos, Szabó Vince.

Jeljesen érettek: Gajdics György, Kádár Sándor.

Jól érettek: Császár Ferenc, Kövendi István, Lada István, Suba János, Turi Béla.

Érettek: Boros Gyula, Csere András, Demjén József, Derecskei Sándor, Erdélyi Károly, Erdélyi Sándor, Horváth Andor, Lechner Lajos, Molnár László, Nagy László, Simkó Levente, Vajda Miklós, Vékony Lajos, Z. Kiss Béla.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1944. V. 12.

Vasárnap délután „Fiúk Falva” ünnepély lesz a Déri Muzeumban

Az utcagyermekek közötti végzettség nélküli KIE-munka legszébb eredménye kialakult „Fiúk Falva” intézmény vasárnap délután 6 órakor az Anyák napja keretében ünnepélyt tart a Déri múzeum díszterében.

A szep műsort a Dóczy polgári iskola énekkara nyitja meg. — Sabelman: Finn katonák imája című darabot adják elő. Vezényel Ploster Mária. — Megnyitó előadást tart: D. dr. Révész Imre püspök. — Nánási Mihály teológus József Attila verseket szaval. — A „Fiúk Falva” eddigi útjáról beszámol Szekes Mihály KIE-titkár, a „Fiúk Falva” vezetője. — Gebhardt: „Jézushoz jöj” című darabját énekel a Dóczy polgári leányiskola énekkara. — A szeretet pedagógiája címmel előadást tart a Fiúk-falva nevelői kérdéseiről dr. Péter Zoltán kollégiumi igazgató. — Kodály: „Forr a világ” című művét énekel a Dóczy polgári leányiskola énekkara.

A Debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület vezetősége bizonyos abban, hogy mindazok, akikhez elér a hívó szó, érzik a felelősséget a legfőbb szörnyűbűnökön kívül, romlásba sodródó ifjú magyar életükért és részt kérnek az országunk nagy érdekében és rokonszenvvel kísért munkából.

Kérelem

a város közönségéhez

A debreceni hadikórházakban nagyszámú, sebesült és beteg honvéd van átmenetileg gondozás alatt, kiket a Vöröskereszt szeretetszolgálati igazgatói ellát.

Mint hogy azonban raktári készleteink ezidőszent fogycsökkentés miatt a szükséges anyagokat készpénzzel is nehéz beszerezni, ismét kérő szóval fordulunk az áldozatkész társadalomhoz, hogy természetbeni adományaival járjon segítségünkre.

Honvédeink főleg a következő adományokat kedvelik:

dohánytermékek és dohányzási cikkek (főként cigaretták);

élelmiszerek (cukorka, sütemények);

gyümölcsök (főként alma) stb.

Jól tudjuk, hogy ma már a közönség legnagyobb része szűkben van fenti anyagoknak, de azért bizonyára örömmel hozza meg áldozatát, mert senkinek se lehet szentebb és prancsolóbb kötelessége, mint az érettség harcoló hős honvédeink jólétének előmozdítása.

Ezért bizalommal kérjük, hogy természetbeni adományait a Vöröskereszt irodába (Simonffy-u. 1. sz. II. em. 12.) naponta 10-12 óra között eljuttatni szíveskedjék.

Az adományokat nyugtázzuk és a Vöröskereszt karitász szolgálat útján osztatjuk ki a hadikórházakban ápoló honvédek részére.

Kérésünket megértők támogatásába ajánlja, maradjunk hasznos tisztelőit dr. Tatay Zoltán, a Vöröskereszt fiók elnöke, dr. Kölesy Sándorné társelnök.

Vigyázzunk a tábori levelezőlapok címzésénél

Az MTI jelenti: Megfigyelés szerint naponta 4-6 ezer darab helytelen címzésű tábori postaküldemény gyűl össze. A címzésben vagy a betű nincs feltüntetve, vagy pedig számírás történik. Ennek következtében a címzett természetesen hiába várja a levelet, az a rossz címzés miatt nem érkezik el hozzá. A tábori postaszám mindig egy betűből és három számjegyből áll. A tábori postaszám az egyetlen támpont, amelynek alapján a küldemény rendelési helyére eljuttatható. Nagyon fontos tehát, hogy azt pontosan, minden kétséget kizáróan olvashatóan tüntesse fel mindenki.

Menekült lengyel zsidókat csempészett két debreceni vasutas Budapestre, a rendőrség őrizetbe vette őket

A debreceni rendőrségre bizalmas értesítés érkezett, hogy két debreceni MÁV alkalmazotti egy Hatvan-utcai lakos zsidó asszonnyal összebeszélve lengyelországi zsidó menekülteket csempészett fel a fővárosba, ahol még nincsen gettó és jobban el tudnak rejtőzni. A megtevényt vasutasok a zsidó-csempészést 150-200 pengőt kapott személyenként.

A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást és kihallgatta a névelni értesítésben megjelölt Farkas Ignácéné enklrész, Hatvan-utca 2. szám alatti lakost, aki a feljelentő szerint rejtgette a lengyelországi menekült zsidókat, majd alkalmazottja, Bakó Béláné Grünwald Olga útján értesítette Babus Dániel MÁV segédtszolgát, akit lakására hivatott. Itt előadta Babusnak, hogy van egy jó ember, akit szeretne Budapestre felküldeni. Az illető nem tud jól magyarul, ezért valakinek segítenie kellene felvinni a fővárosba. Ő mint zsidó erre nem vállalkozhat, de ha a vasutas felvinné, megfizeti. A feljelentés szerint Babus megengedett ezért 150 pengőben, mire a vasutas fel is vitte Budapestre a menekült lengyel zsidókat, akik a fővárosi pályaudvaron aztán eltűntek.

A rendőrség kihallgatta az ügyben Farkas Ignácéné, aki tagadta, hogy menekült zsidókat rejtgetett volna, vagy Babus az: Budapestre csempészett volna fel. Ugyancsak teljes tagadásban van

alkalmazottja, Bakó Béláné is. A rendőrség folytatja kihallgatásukat.

Kihallgatták Babus Dániel MÁV segédtszolgát is, aki eleinte színtén tagadott, később azonban beismerő vallomást tett, hogy egy esetben valóban hivatott Farkasné és rábízta a lengyel zsidókat, akik 150 pengőért felvitt Budapestre. A pénzt a menekülttől vette át. Más esetben Farkasné őt nem kérte semmiféle szíveségre.

A nyomozás során aztán kiderült, hogy Babus felkereste Arany János-utca 15. szám alatti lakásán egy asszonyt, aki azt állította, hogy ő keresztény nő, férje és két gyermeke azonban zsidó és azokat szeretné felvinni Budapestre. Babus már félt elvállalni az újabb „üzletet”, ezért — miután az asszony neki 150 pengő közvetítő díjat adott — megkérte Bogdán Ferenc MÁV segédtszolgát Ghillány-utca 3. szám alatti lakost, hogy csempéssze fel ő a három zsidót. Ezért az illetők, akiket közelebbről nem ismer Bogdán, 200 pengőt fizettek és Budapestre a fővárosi pályaudvarig Bogdán segítségével jutottak el, ahol aztán eltűntek.

A megtevényt vasutasokat, akik beismerésben vannak, őrizetbe vette a rendőrség. Ugyancsak őrizetbe vette Farkas Ignácéné is, aki ártatlanságát hangoztatja és azt állítja, hogy nem is ismer vasutasokat.

Szlovákiai zsidó leányok szöttek Debrecenbe hamis okiratokkal

A debreceni rendőrség elfogta Weiner Lidia és Weiner Hilda szlovák állampolgárságú zsidó leányokat, akik magyar területre szöttek hamis okiratokkal és Debrecenben a Péterfia-utcán vettek ki bútorozott szobát és hadiüzemben akartak elhelyezkedni a városban.

A nyomozás során megállapították, hogy a két leány két éven át bujkált szlovák területen a falvakban, mert attól féltek, hogy őket is deportálják, mint testvéreiket. A bujkálást megunták és elhatározták, hogy átszöknek magyar területre. Pozsonyban Róth Gyulától hamis okiratokat vásároltak, melyek az egri katolikus egyház pecsétjével voltak ellátva. Szabó Anna és Szabó Mária néven szerepeltek az iratokon. Szerezték két illetékesi bizonyítványt is Miskolc város pecsétjével. Volt birtokukban két lepcséselt budapesti bejelentőlap is.

Uzenetek a frontról

Levél egy ismeretlen kislánynak. Zöldszin tábori lapot hozott hozzánk a posta. A címzése annak a kislánynak szól, aki hajlandó lenne levelezni egy magyar katonával, aki nagyon egyedül van. A levél szövege a következő:

Nem tudom, hogy a sors kegyes lesz-e hozzám, amikor elküldöm ezt a zöld tábori lapot. Vajon meghallja-e szavam az az ismeretlen, aki levelezne egy magyar hazájától messze harcoló katonával. Eddig mindössze özvegy édesanyammal leveleztem, s most reménykedő szívvel hozsátom útjára ezt a lapot. — Mondjam azt, hogy fájni fog ha nem jön rá felelet? Nem gondolok erre. Hiszem azt, hogy ki nyújtott kezem elfogadja egy ismeretlen magyar kislány, aki nekem kezét előre is hálásan csókolja Molnár Pál tizedes a D. 972. tábori postaszámról.

dr. Giday Kálmán karp. tizedes szüleinek és manyasszonyának. Lakatos József ővezető az L. 156. tábori postaszámról feleségének, családjának, szüleinek és testvéreinek, valamint az Öry családnak, Kék László ővezető az L. 156. tábori postaszámról szüleinek feleségének, családjá-

A hamis okiratokkal Ábrahám község határában egy szlovák segítségével, akinek 500 koronát adtak, átszöttek és Budapestre utaztak. A Domb-utcában vásároltak élelmiszereket, majd Debrecenbe jöttek és itt lakást kerestek, de előbb Miskolcra jártak ahol két helyen is bejelentették magukat a háztulajdonosok előtt: nékül mint lakók és alahamisították a háztulajdonosok aláírását. A szabályszerűen kiállított és pecsételt bejelentőlapokat megtartották és azzal jöttek Debrecenbe. Innen Budapestre utaztak vissza és csomagjaikat hozták le. Debrecenből egy Nagy Erzsébet nevű leánynak a címére Nagyváradra 240 pengőt küldtek. Kiderült, hogy ennek a leánynak se nincsenek rendben az iratai. A két leányt a rendőrség okirathamisítások miatt átadta az ügyészségnek.

nak, testvéreinek és jóismerőseinek, Huszár Endre honvéd a H. 493. tábori postaszámról feleségének, szüleinek testvéreinek és vendégeinek, Tóth Sándor őrmester az L. 156. tábori postaszámról feleségének nővéreinek, rokonainak és ismerőseinek Kis Ferenc honvéd a C. 220. tábori postaszámról szüleinek testvéreinek és barátainak, Balázs József honvéd az A. 203. tábori postaszámról szüleinek és testvéreinek, Székely Sándor tizedes az M. 397. tábori postaszámról hozzátartozóinak, Bószörmenyi István tizedes az M. 397. tábori postaszámról hozzátartozóinak, Tóth Gyula honvéd és László Imre honvéd rendeltetési helyükről debreceni hozzátartozóinak, Király Imre karp. szakaszvezető az M. 584. tábori postaszámról hozzátartozóinak, és Kádár Sándor honvéd az H. 110. tábori postaszámról szüleinek és testvéreinek ezúton küldi megnyugtató üzenetét. Felsorolt bajársak kérik az itthoniakat hogy ne aggódjanak értük még akkor sem, ha postájuk átmenetileg késik, vagy esetleg szünetel. — Mindnyájan a legjobb egészségben vannak, sokat gondolnak az itthoniakra, több levelet várnak és a boldog viszontlátásig szerető csókjait küldik.

Hétezer pengőbe került a 600 pengős nyereség

Aratolaj miatt került a debreceni törvényezéken dr. Pogány Béla bíró elé csütörtökön délelőtti Zilbermann Józsefné debreceni asszony, aki a rendőrség pénteken vett őrizetbe, ártulólépés miatt. Zilbermann ezer pengőt érő ruhaanyagokat 1600 pengőért adott el egyik debreceni szabómesternek. A szabó egy nagy bőrröndben vitte el késő este a ruhaanyagokat az asszony lakásáról, de a rendőr megállította útközben és megkérdezte, hogy mit visz a bőrröndben és honnan jön. A szabó elmondta, hogy

ruhaanyagokat vett a menyasszonya kelengyéje részére.

Igy indult meg az eljárás és a rendőrség házkutatást is tartott Zilbermann lakásán, ahol 5000 pengőt találtak, mint olyan pénzt, melyet az asszony nem jelentett be a rendőrségnek. Az ötezer pengőt elkobozták és megindult ellene az eljárás a bejelentés elmulasztása miatt.

Az ártulólépés miatt a bíróság most ezer pengő pénzbüntetésre ítélte, enyhítő körülményként mérlegelték, hogy honvédelmi üzvegy. A lefoglalt ruhaanyagokat elkobozta a bíróság. Az ítélet jogerős.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

MAJUS 12. PÉNTEK. Magyar: De-
sike. Protestáns: Pongrác. Rom. kat.:
Pongrác. Napkelet: 4.27. Hírnagyok:
19.27. Holdkelt: 2.41. Holdnyugta:
7.41.

A Bocskai Hajdú ezred zenekara

Kiválóan sikertült térzenét adott tegnap délután 5 órakor a Déry-
terem Jakó Dezső főkapitány vezénylete mellett. A zenekar igényes műsorszámait tisztán, precízen és ösztönösséggel képviselő muzikalitással szöveltek a közönség nagy szeretettel fogadta a kitűnő bemutatásokat. Az elhangzott műsorszámok után felcsattanó tapsok beszédes bizonyítékai annak, hogy Debrecen közönsége milyen nagy szeretettel fogadja ezeket a bemutatásokat. Az ünneplés azonban nem érdemtelenül éri a derék honvédek zenekart, mert tudásukkal, finom tónusú játékaikkal valóban megérdemlik a legteljesebb elismerést és méltánylást.

— Vitéz Borbély Maczky Emil, m. kir. titkos tanácsost, Borsodvármegye főispánját, szerdán délután 5 órakor tartják esküvőjüket a ref. Nagytemplomban.

— Dr Vég József egyetemi tanársegéd magántanári próbaleadása. Szombaton délután 11 órakor tartja a gyakorló gimnázium VI. számú termében, (Simonyi út) egyetemi magántanári próbaleadását dr Vég József egyetemi tanársegéd, az egyetemi magyar népnyelv- és nyelvtervezéshez berendelt állami gimn. tanár. Az előadás címe: **A mult idő kifejezése a magyar nyelvben.**

— Öt méter magas tölgyfára akasztotta fel magát a cseréi erdőben Bodó Juliánna 19 éves cselédleány, aki Kulesár Istvánnal szolgált. A leányt a gazdája találta meg a fára felakaszva, de már nem volt bíráni élet. A csendőrségi nyomozás adatai alapján boncolást rendeltek el.

— Hűsmérgezéssel került a kórházra ötéves Tarsai Ferencné 66 éves Jókai-utca 34. szám alatti lakos a leányával, Selapi Mihály néval együtt. Elmondották, hogy marhahúst és tojásokat ettek, nem tudják, hogy mitől kapták a mérgezést. Állapotuk nem súlyos.

— Kerékpárlopás. Varga Vilmos Kassa-út 32. szám alatti lakos fejletlenül tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Kassa-út 32. számú ház udvaráról ellopta kerékpárját.

— Lopás az ócskapiacon. Lázár Miklós hajdúbosszorményi lakos fejletlenül tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a szilvásbányai pénztárcájá 53 pengővel ellopta.

— Felakasztotta magát Savó Sándor 75 éves püspökladányi lakos. Öngyilkosságának oka ismeretlen, temetésére az ügyészség engedélyt adott.

— Az asztalos szakoszt. folytatásos gyűjtése a bombakárosultak javára: Horváth Kálmán 50, Kiss Ferenc 20, Ifj. Rác Ferenc 10, Kovács Béla 10, Szűcs Béla 10, Szabó Béla 5, Berzseki János 5, Varga Miklós 5, Orbán Lajos 4, Koczka József 3, Tóth Zsigmond 2, Szathmáry István 1, Zong János 1 pengő.

— Debrecen sz. kir. város zeneiskolája folyó hó 13-án délután félhat órakor rendezte I. házi, 15-én félhat órakor VI. nyilvános hangversenyét. Belépődíj nincs. Díjmentes műsorok igényelhetők a titkári hivatalban naponta délelőtti 9-11-ig és délután 4-6-ig Vár-u. 1. (Telefon 23-96.)

Honvédeink az új hadak útján

A Vitézi Rend Zrínyi Csoportja kiadásában most hagyta el a sajtót a két részből álló „Honvédeink az új hadak útján” c. érdekes, a magyar honvédség egyes alakulatainak és tagjainak kimagasló fegyvertényeit tartalmazó könyv.

Az első részben — amelynek címe: Feljegyzések a donmenti harcokból — Gyimesy Ernő altábornagy írja le harcéri élményeit színes elevevényekkel és olyan meggyőző erővel, hogy szinte közelről figyelhetjük azt a hősi helytállást, leleményességet és vitéz küzdő szellemet, amelyek részeseivé váltak a donmenti harcokban résztvevő honvédeink.

A második rész a „Kisemberek — nagy hősök” címmel a Magyar Katona újság hasonló című rovatában megjelent vitéz tettek egy részét gyűjti hivatlatlanul csokorba.

A vázlatokkal, rajzokkal és fényképekkel díszített 100 oldalas füzet ára 5.— pengő. Megrendelhető: a Vitézi Rend Zrínyi Csoportjánál (Budapest, VIII., Reviszky utca 4 b), az összegnek az 58.100 sz. postafutarképpénztári csekk számlára történő előzetes befizetése útján.

• Esküvő. Csoma Rózsi és Pásti István, folyó hó 13-án, délután 5 órakor tartják esküvőjüket a ref. Nagytemplomban.

— Az iparistület sütőszakoszt. tája 12-én, pénteken délután öt órakor az iparistület tanácstermében fa-, fuvar és egyéb fontos ügyben ülést tart. A tagok felkértek, hogy az ülésen pontosan és okvetlen jelenjenek meg.

— Zsebtolvaj ellopta a Rákóczi-utcai piacon a retikült tésőt Móri Imréné Török Bálint-utca 20. szám alatti lakosnak. A retikülben 60 pengő készpénz, fontos iratok és élelmiszeranyagok voltak.

— Árulással vádolja Derrien francia altengernagyot az algéri katonai bíróság. Azzal vádolják, hogy a Bisertában állomásozó francia hajóhad egy részét a németeknek kiszolgáltatta. Derrien bíróság elé állították. A tárgyaláson azzal védekezett, hogy ő csupán a francia kormány utasításait teljesítette. A bíróság elutasította a védőnek azt a kérését, hogy az árulás vádját nyilvánosan cáfolja meg.

— Algírban élelmiszerhiány van. A vágóhidak működése gyakran hetekig szünetel és a feketepiac nagyon virágzik. — Nincs elég tej, vaj, sajt és zöldségféle Algírban, azok a franciák akik Franciaországból érkeztek, már nagyon megbánták, hogy Algírban telepedtek le.

— A nagyerdő Bibliakör ma, pénteken délután kivételesen 4 órakor tartja összejövetelét az egyetemi templomban.

— Négyhónapi fogháza ítélték a debreceni törvényszéken Adám Zsófia debreceni takarítónő, aki a szülészeti klinikán Ferenczy Pálma szigorlóorvostól ruhamekét lopott el. Meglopta a tolvaj takarítónő a társát is, Bakó Zsuzsannát, akitől egy ruhát lopott el. Az ítélet jogerős.

— Tizenegy gyermek és 25 unoka ünnepli Simon István 84. születésnapját. Simon István nyug. igazgató-tanító most érte el életének nyolcvannegyedik évfordulóját. Szép nagy család, 11 gyermek és 25 unoka ünnepli a ritka születésnapot. Simon István életkorához képest jó egészségnek örvend, csak az frást kellett abbahagynia szeme gyengesége miatt. Emlékezik még olvasóink Simon István izes, humoros írásaira. A régi békévekben egész nemzedékeket neveltetett meg törlémszett humoros alakjaival, mint Bugyi Sándorral, a híres, nevezetes pályázással és más hasonló józsu írásával.

Adományok a bombakárosultaknak

A Nöiszbó és Rokonszakmabeli Iparosok Szakosztályának gyűjtőívén a bombakárosultak részére adományoztak a következők:

Zombor Károly 200 P, Suba I. Szűcs Lajosné, Molnár József, Bárdos Izabella 100 P, Borsos József, Szűcs Lajos, Komáromi Sándorné, Tassy Katalin, Papp Géza, Pellei Margit, Püspök Sándor, Kiss Sándorné Fábán Béla, Benedek Ferenc, Csik Vilma, Alodia Toris Gabriella, Pávai Lajosné, Szénássy s Daku 50, Kelemen Ferencné, Erdélyi Ferencné, Sz. Tóth Erzsébet, Baricza Gizella, Tokai Imre, Bornyai Lajosné 30, Gróf Julia, Takács Tiborné, Borbély Gizella, Mohácsi Józsefné, Józsa Imréné, Hódos Józsefné, Kovács Margit, Fekete Margit, Budai Gyuláné, Pintér Iona, Orosz Miklósné, Alibán Istvánné, Bálint Sándorné, Nagy Margit, Pellei Magda, öz. Tóth Istvánné, Tókos Róza, Guháné Szoboszlai Margit, Tóth Elek, Szonyi Sándorné, Bozóky Jánosné, Szilágyi Etelka, Simon Ilona, Varga Sándor kesztyűs, Szatmári Andrásné, Gáll Julia, Csöregi Erzsébet, Kovács Irénke, Benyáts Ernőné, Gőnczy Viola 20 pengőt. (Folytatás holnapi számunkban).

— A Szeretet Szövetség bibliaköre, ma délután öt órakor tartja összejövetelét a Teleki utca 71. szám alatti árvaházában. Az érdeklődőket szeretettel hívja és várja a vezetőség.

— Hamis okmányokkal utazott egy zsidó leány, a debreceni csendőrség elfogta. A debreceni csendőrnagyó alosztály csendőrei igazoltatták Weisz Klára Budapest, Rákóczi-út 60. szám alatt lakó zsidó leányt, akiről kiderült, hogy hamis származási okmányokat szerzett a fővárosban és ezekkel leutazott Nagyváradra. Útközben a sárga csillagot lefejtette ruhájáról, majd a hamis okmányok segítségével Nagyváradon akart letelepedni. Weisz Klára Biharkeresztényen igazoltatta a csendőrség a vonaton. Nagyváradon azonban megijedt attól, hogy kiutódjék zsidó származása és gettóba kerül. Ezért vissza szándékozott utazni a fővárosba. Püspökladányánál igazoltatták a miután okmányai gyanúsak voltak, lezártították a vonatról. Kihallgatása során beismerő vallomást tett és a nála talált 390 pengő eredetéről névze sem tudott megvagyatkozó választ adni. Miután kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a hatóságokat félre akarta vezetni, a nagyvárad rendőrség büntetőbírája 90 napi elzárásra büntette és a nála levő pénzt elkobozta.

— Tíz hónapi börtönrre ítélte a tábla a tolvaj próbarendőrt. A debreceni rendőrségben volt próbarendőr Györfi Lajos 29 éves erdélyi fiatalember, aki az egyik újszakán a rendőrségen megszállt Fongács Zsigmond kolozsvári rendőrnek ellopta 180 pengőjét és óráját. A debreceni törvényszék annakidején egyhónapi fogháza ítélt a tagadásban levő bűnös, aki nem nyugodott meg az ítéletben. A tábla most foglalkozott az ügyvel és a bűntétet tízhónapi börtönrre emelte fel. Az ítélet jogerős.

— A debreceni cégbíróságnál az Egyesült Kefagyárak részéről bejelentették Falk Antal és Kardos Gyula cégvezetők törlesztését. A Hajtott Bütorgyámál Weisz Samu és Kárpái Elemér igazgatóságú társasága megszűnt. A Tiszántúli Mezőgazdasági és Kereskedelmi Rt.-nél megszűnt az igazgatóságú társasága Felbermann Zsigmondnak, dr Farkas Ignácnak és Pardi Gábornak. A Mandel Ernő Banküzlet Rt. kimondotta felszámolását.

Önként is lehet jelentkezni női honvédelmi munkaszolgálatra

A női honvédelmi munkaszolgálatra igénybeveszik a 18—30 éves korú nőket. Illetékes helyről közlik, hogy a kijelölt korosztályba nem tartozó nők is jelentkezhetnek

önként honvédelmi munkára. Az önkéntes jelentkezőknél leh. tölgy figyelembe veszik az egyéni kívánásokat is. Jelentkezni lehet a szervezet helyi munkabizottságánál.

Debrecen város tisztviselői és alkalmazottai egyhavi törzsfizetésük kétszázalékát adták a bombakárosultak javára

Debrecen sz. kir. város hivatalai, üzemei, vállalatai, továbbá a m. kir. miniszterium alá rendelt városi számvevőség és a m. kir. tisztí főorvosi hivatal tisztviselői és alkalmazottai önkéntes elbátározásból egyhavi törzsfizetésük két százalékát ajánlották fel az elengedő légi támadások követ-

kezében hajléktalanú és károsultakká váltak megsegítésére. A 6300 pengő összeg a „151006. sz. B. M. a légi támadások áldozatainak megsegítése, letéti számla, Budapesti” elnevezésű postataka. rékpenztári számla javára már be is fizetett.

Polgármester.

— Övöhelyen tárgyalt Budapesten az egyik büntetőtanács szerdán délen. Két fiatalkorú állt a bíróság elé, akiket rablással vádoltak. A fiatalkorúak 12.000 pengőt és nagyértékű ingóságokat raboltak a budai villákból. Az egyik fiatalkorút elítélték hatévi, a másikat ötévi fogházra.

— Légvédelmi gyakorlatok lesznek Ankarában. A gyakorlatok időpontját még nem közölték.

— A német püspöki kar feldai érsekségletét májusra tervezték, de elhalasztották júliusra. Fuld városát most üli meg ezeréves fenállását.

— Zágráb félmilión város lett az utóbbi három év alatt. A hatóságoknak sikerült az ellátási és elhelyezési kérdéseket már megoldani.

— Anatóliában nagy területeken földrendést észleltek, de kár nem keletkezett. A földrendés kedden éjszaka éjfélkor volt.

— A Németországban dolgozó francia munkások hétélliórd frankot takarítottak meg. A német kormány lehetővé tette, hogy pénzüket hazaküldjék és ezzel családjuk életszínvonalát emeljék.

— A bibliakövető felekezett nőegyletnek a bombakárosultak részére juttatott adománya 311 P.

— Rögöntöltő bíróság elé került Máramaroszigeten két rablógyilkos. Bestiális rablógyilkosság történt Nagykirva határában. — Néhány nappal ezelőtt Vég Jakabné és Halpert Saroltát, akik egy Alsóapsa és Nagykirva községek között fekvő magános házban töltötték az éjszakát, két ismeretlen egyén elhurcolta azzal, hogy a csendőrségre kísérik. Utóközben az egyiket megfojtották, a másikat pedig fojtogatás után nyakonszúrták, majd leveleztették, kirabolták őket és a közeljövőbe dobták. A nyakon szúrt fiatal leány azonban nem halt bele sérüléseibe és a csendőrségnek részletes leírást adott támadóiról. Vallomása alapján megindított csendőri nyomozás eredményre is vezetett s a csendőrség megállapította, hogy a bűncselekményt Ternószki István kékényesi és Pukász István alsóapsai lakosok követték el, akik a nőkről leszedték ruhát, ékszert, valamint a nők útipoggyászát képező két zsák ruhameit magukkal vitték és azon Ternószki lakásán megosztották. A tetteseket már el is fogták és a máramaroszigeti kir. ügyészségnek adták át. A tettesek statáriális bíróság elé kerülnek.

— A debreceni rendőrségben volt próbarendőr Györfi Lajos 29 éves erdélyi fiatalember, aki az egyik újszakán a rendőrségen megszállt Fongács Zsigmond kolozsvári rendőrnek ellopta 180 pengőjét és óráját. A debreceni törvényszék annakidején egyhónapi fogháza ítélt a tagadásban levő bűnös, aki nem nyugodott meg az ítéletben. A tábla most foglalkozott az ügyvel és a bűntétet tízhónapi börtönrre emelte fel. Az ítélet jogerős.

— A debreceni cégbíróságnál az Egyesült Kefagyárak részéről bejelentették Falk Antal és Kardos Gyula cégvezetők törlesztését. A Hajtott Bütorgyámál Weisz Samu és Kárpái Elemér igazgatóságú társasága megszűnt. A Tiszántúli Mezőgazdasági és Kereskedelmi Rt.-nél megszűnt az igazgatóságú társasága Felbermann Zsigmondnak, dr Farkas Ignácnak és Pardi Gábornak. A Mandel Ernő Banküzlet Rt. kimondotta felszámolását.

Finoman öltöztet
Kiss
divatáru üzlete
Ferenc J.-út 16.
Alföldi palota.

Gyászrovat

Id. Horváth Sándor temetése. Nagy részvét mellett, kegyeletes gyászompával helyezték örök nyugalomra ld. Horváth Sándor ny. MÁV főmozdonyvezetőt, egyházi tanácsost, az Országos Magyar Zenész Szövetség volt titkárát. A Köztemető ravatalozójában felállított koporsót elborította a koszorúk és virágcsokrok tömege. A dalárda gyászéneke után Nyakas László orgonista kántor művészién játszott gyászénekeket, majd dr. Erdei Mihály református lelkipásztor mondott szivbemarkoló gyászbeszédet. Ezután megindult a gyász menet a sírhoz, ahol nagy részvét mellett bocsajtották le újabb gyászima és ének után a sírba a koporsót. Az elhunytat széleskörű rokonság, a Horváth, Nyakas, Nagy és Szabó családok gyászolták.

Majoros Richárd temetése. Impozáns nagy részvét mellett temették el csütörtökön délután Majoros Richárd m. kir. műszaki főtanácsost. A Köztemető díszravatalozó termé teljesen megtöltötte az előkelő gyászközönség. A beszentelést a Szent Domonkos rendiek végezték, fényes papi segédlettel. A beszentelés után négylovas gyászkoosira helyezték a díszes tölgyfakoporsót s a sírhoz kísérték. A ravatalon igen nagyszámú koszorút és csokrot küldtek.

Mendre János gazdálkodó, 82 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből, Lakás: Bellegelő 76 szám. Dankó temetkezős.

Welgert György 30 éves korában elhunyt. Temetése Gyomára való hazaszállítás után szombaton délután lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezős.

Rujb Endre főpincér 85 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 3 órakor lesz a hármias ravatalozó teremből, Lakás: Rothermere utca 63. Gebauer rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Hálás köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik boldogult jó férjem temetésén résztvettek. Özv. Lőrincz Jenőné.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak és jóismerősöknek és jószomszédoknak, akik szeretett feleségem, jóédesanyámról ravatalánál nagy bánatunkban részvételt voltak, arra koszorút s csokrot helyeztek, fájó szívvel mondunk köszönetet. Halász Lajos gyermekjevel.

BALOGH JULIKA
2 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből református szertartás szerint. Gyászolták: édesanyja, édesapja, testvérei, nagymamája, dédnagymamája, nagynénje, nagybátyjai és kitérdt rokonsága.
Lakás: Miklós-u. 45.
Dankó temetkezős.

Permetezéshez alkalmas Textilszappan beszerezhető
KRAYER festékküzetében Csapó utca 13

Folyik a debreceni zsidóság beköltözése a gettóba

Újabb épületeket vettek ki a zsidóság elkülönítésére szolgáló házak közül.

A debreceni zsidóság elkülönítését elrendelő intézkedést — mint arról hírt adtunk — hétfőn estig végre kell hajtani, vagyis a hátralevő három nap alatt el kell foglalniuk a gettóban a zsidó tanács által kijelölt 1 akaszt. — A tegnapi napon a zsidóság meghívta a lakások kijelölését. Körülbelül ezer igénylést tárgyaltak le, ami négyezer szentély elhelyezésének ellátását jelenti. Függetlenül véve azt, hogy körülbelül szintén négyezer főre tehető a gettónak kijelölt területen eredetileg is bent lakó zsidók száma, a helyzet az, hogy eddig már nyolcezer zsidó helyét kijelölték a mintegy ezeröttszáz-kétezer személy igénylése felett kell még határozni. Ezek között van a lakásépítési ügy, melyben a lakás-hivatal is soronkívül dönt, hogy a gettó területén lakott keresztények kiköltözése és helyükre a zsidóság beköltözése május 15-ig zavartalanul végbemehessen. Ertesztésünk szerint május 15-én a zsidó tanács már jelentést tesz a város vezetőségének arról hogy a zsidóság gettóba költözése megtörtént és a város vezetősége az egészségügyi, közbiztonsági, műszaki, tűzoltósági hatóságok vezetőivel szemlélet tart május 17-én a gettó területén. Valószínű, hogy

Figyelmetlen a kijelölt területre költözők zsidókhoz

Megállapítást nyert, hogy a zsidók a kijelölt területre való beköltözésük során igen nagy mennyiségű tárgyat, bútort, szőnyeget és egyéb értékes tárgyat a gettó területére szállították, ami a város vezetőségét meglepetéssel fogta meg, mert a területen nem tartották meg a szükséges ellenőrzést.

Nyomatékosan figyelmezteti a város vezetőségét a zsidókra, hogy az elhelyezkedést szigorúan ellenőriztetni fogja és a térségben nem tartásukat megtiltja, esetleg

ezután vitéz Endre László belügyi államtitkár, aki eddig minden nagyobb városban megtekintette a gettó felállításával kapcsolatos rendelkezések végrehajtását, szintén szemlélet fog tartani Debrecenben is.

A gettó feletti ellenőrzést utca-részeknél és házaknál kisebb változtatások váltak szükségessé, — amennyiben mentesült a kijelölés alól a Széchenyi utca 41 számú gazda ház, a Hatvan utca 12 sz. orvosi rendelőhelyül szolgáló épület, a Hatvan utca 10 számú keresztény tulajdonát képező vendéglő. Ezzel szemben a gettó helyül kijelölt házak közé soroztak, két épületet a Csokonai utca elején.

A gettó feletti ellenőrzést gyakorló közbiztonsági szervek parancsnoka Szabó Gyula rendőrtanácsos, a debreceni rendőrség főnökei osztlányának vezetője lesz, aki értesülésünk szerint a délelőtti 11—1 óra közötti két órában jelöli meg azt az időpontot, amikor a gettó lakossága kimehet vásárlásait eszközölni.

A gettónak a határait kerítéssel kerítik el és a keresztények által lakott részekre néző ablakokat vagy bemerészeléssel vagy papírral való beragasztással kell elzárni a külvilágtól.

internálást von maga után. Polgármester.

Csak kedden kezdődik a gettóba költözők zsidók rendőrségi bejelentése

A debreceni rendőrkapitányság közli, hogy eltérően a már megjelent hírtől, a gettóba költözők zsidók bejelentése csak május 16-án, kedden reggel 8 órakor kezdődik a Hatvan-utca 23. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG

A pékek kívánságai

Bende Pál választotta elnökének a Baross Szövetség kezében megalakult sütőszakosztály

Tegnap este tartotta alakuló ülést a Baross Szövetség Szék-házában a Baross Szövetség sütőszakosztálya. A Baross elnöksége részéről résztvevett az alakuló ülésen vitéz dr. Dávid Géza elnök, Kovács János igazgató és Ember Lajos pénztáros.

Vitéz dr. Dávid Géza elnök megnyitotta beszédében kiemelte azt a tényt, hogy a Baross Szövetség már 25 éve a kisemberek szövetsége és minden eszközzel arra törekszik, hogy a kisembereket támogassa. A mostani új életben az legyen a fontos, hogy magyar és magyar fogjon együtt és harcba. A sütőszakma egyike azoknak a szakmáknak, különösen ma, amikor a köllés nagyban függ, amelyben egyetértésre és összefogásra van szükség.

Bende Pál a jelenlevők nevében szólalt fel ezután s mondott köszönetet vitéz dr. Dávid Géza-nak üdvözlő szavaiért és a következőket mondotta:

— Először a sütőszakma volt az egyik legelhanyagoltabb szakma s ebben a szakmában mintegy 30 százalék volt a zsidók száma. Sok megpróbáltatás mentünk keresztül, de ha már eddig kitartottunk, akkor már tovább is kitartunk a

boldogulásunkig. Hogy ennek a szakmának mennyi baja volt s van, mutatja az is, hogy jelenleg is súlyos helyzetben vagyunk.

A város által részünkre kiutalt fát nekünk kell behozatni Halápról, vagy a környező kijelölt messzentekő helyről. Egy egy fuvarért 100—140 pengőt kell fizetnünk! 90—100 pengős kerékpárgumit veszünk, hogy a fagyasztóközöniséget ki tudjuk szolgálni. Hatvan hetven pengős kitudódiát és tanulódiát fizetünk s emellett még ez a méregdrága fuvardíj! Keressük meg az illetékes hatóságot abban az irányban, hogy a pékeknek kiutalt famennyiséget hozassa be a város az epreskeri faraktárba, és mint a nagyközönség fáját onnan szállíthassák el munkahelyükhöz a pékek.

Szabó Mihály felszólalásában kiemelte, hogy túrhafeltől az az állapot, hogy az egyes malomok 5 pengő kauciót kérnek a liszt papírzsákokért. Ez a papírzsák gyenge és ha kiszakad akkor már nem veszik vissza s oda a betét. Pedig ezeknek a papírzsákoknak darabonkénti ára 60—80 fillér! Ehhez járul még az is, hogy 8, 10 heti lisztmennyiséget kell átvennünk akkor amikor a retentő drága fuvardíj kiveszi a zsbünkből a pénzt.

Vitéz dr. Dávid Géza kijelentette, hogy a fuvardíj tekintetében a polgármesterhez feliratot intéz a Baross Szövetség és kéri fogja annak mielőbbi rendezését. Megkeressük az ügyben vitéz dr. Bessenyei Lajos főispánt és kéri az orvoslást. Kéri még a továbbiakban azt is, hogy a fa nagykereskedők részére kiutalt fából a pékeknek is juttassanak egy bizonyos kontingenst. A papírzsák kaució

megszüntetése ügyében a lezárt zsidó zsákosüzletekből kérnek a pékek számára zsákokat.

Ezután megejtették a választást, mely szerint egyhangúlag a szakosztály elnöke Bende Pál

Az átállás szükségességéről és az építő szeretet politikájáról beszéltek az Ipartestület előljáróság ülésén

Bejelentették Galamb Ferenc és Szendrey Sándor alelnök lemondását. — Három szakosztály elnöke lemondott — Koller tanácsnok az iparosság érdekeiről.

A debreceni Ipartestület előljárósága Szilágyi József alelnök elnöklétével tegnapi napon tartotta rendes havi ülését, melyen az iparhatóságot dr. Koller József tanácsnok képviselte.

Az ülés elején az előljáróság egy perces néma felállással üdvözölte a nemrég elhunyt Sebány Ferenc szíjgyártószakosztályi elnök emlékének.

Pataki József napirend előtti felszólalásában indítványozta, hogy az Ipartestület kerje az illetékes hatóságokat egy Debrecenben felállítandó rádióadó állomás létesítésére. Ennek a feladatnak lenne feladata, hogy esetleges légvédelmi idején, vagy a légvédelem alkalmával tájékoztassa a város közönségét a sürgős tennivalókról. Pataki indítványához az előljáróság elnöke hozzászólt.

Lajos Béla aljegyző ismertette a Testület elmul két havi ügyforgalmát. Március és áprilisban 85 tanonc szabadult fel, ipart váltottak 14-en, iparukat beszüntették 17-en.

Lechner Lajos ipartestületi jegyző ismertette az egyes szakosztályok által a bombakárosultak javára megindított gyűjtés eredményét. Eddig erre a célra 47.430 pengő folyt be az Ipartestület pénztárába. Ez az összeg azonban még nem végleges, mert a gyűjtés még nem zárult be. Feltehetőleg az elnök közölte, hogy a gyűjtőt összeg Debrecenben maradjon s azt az esetleges debreceni légvédelem alkalmával károsodást szenvedett helybéli iparosok felszólalására tartalekolják. Az országos gyűjtés céljára felajánlott 5000 pengőt illetékes helyre juttatták és a beküldött adományt az IPOK átiratban mondott köszönetet.

Lechner Lajos ipartestületi jegyző bejelentette, hogy Galamb Ferenc mind a testületben, mind a sütőszakosztályban betöltött elnöki tiszterét lemondott. Ugyancsak az előljáróság rendelkezésére bocsátotta megbízatását Szendrey Sándor alelnök, valamint Fésüs Gyula, a sütőszakosztály elnöke is.

A lemondásokat az ülés egyhangúan tudomásul vette, majd ifj. Varjassy Imre emelkedett szó lárra és meglegedését fejezte ki a lemondások felett.

Sajnos — mondotta — még mindig vannak az iparosság vezetői között olyanok, akik akár régebben, akár a közelmúltban élénk szerepet játszottak a baloldali mozgalmakban. Ezek az emberek, úgy látszik, nem akarják levonni a szereplésükből származó következtetést s nem akarnak félre állni az útból. Mi jobboldali magyar iparosok annak idején nem serelemtük, hogy a baloldali beállítottságú mozgalmak félreszoritottak, sőt kigunyoltak bennünket. Mi eltűrtük a bántásokat és félreléltünk. Az Ipartestület még itt maradt baloldali szemléletű emberei nem akarják észrevenni az idők változását, pedig csak egy tennivalójuk lehet: követni el-távozott szellemi vezérüket. — Menjenek el ezek az urak és ne gondoljanak arra, hogy a debreceni magyar iparosok között szellemi partizánok lehetnek. Aki ilyenmire gondolnak, azok az életükkel játszanak. Aki kommunista, szociáldemokrata, zsidóbarátok voltak azok távozzanak önként a Testület életéből.

Csöcsits Lajos kifogásolta Varjassy Imre felszólalásának azt a részét, hogy akik eddig más politikai véleményen voltak, azok most tünjenek el az építő munkából. A gyűlölet és a minden áron való gáncsolkodás helyett — ma sokkal jobban, mint máskor — az építő szeretet kell hűdölni. Fejbeveréssel nem lehet alkotó munkát végez-

ni. Alelnökül Hajdó Imrét, jegyzőül Boda Istvánt választották.

Vitéz dr. Dávid Géza zárószavaival ért véget az alakuló ülés.

Fazekas Istvan megütöközött veszi tudomásul Varjassy Imre szavait. Mint mondotta az Ipartestület hat eszendős belbékéjét nem lehet megbontani. A Testület nem arra való, hogy ott pártpolitikával foglalkozzanak, mert akkor komoly munka helyett késsel mennek egymásnak a tagok.

Szabó Kálmán volt a következő felszólaló, aki kifejtette, hogy a politikai izu megnyilatkozások nem szolgálják az iparosság érdekeit. Ma nem pártpolitikai szempontok kell, hogy vezessenek bennünket. Aki vételt a magyarság ellen, lett legyen bármilyen pártállású, az a törvényes hatóságok előtt felelt cselekményeire. Ha a magyarságot dolgozni kell, ne azt nézzük, hogy ki mi volt, hanem azt, hogy kicsoda ma. Ma összefogásra van szükség, hogy együtt dolgozhassunk.

Fővárosi Ferenc felszólalásában hangsúlyozta, hogy az Ipartestületbe a kívülről behozott politika mindig szembeállította az iparost az iparossal. Nézete szerint nem kell eltávoznunk azoknak, akik eddig nem a mostani rendszert igazoló politikai meggyőződésűek voltak. S ha politikáról beszélünk az Ipartestületen, legyen az becsületes, magyar iparospolitika. A más nézetekkel szemben pedig nem a legyőzés, hanem a meggyőzés elvét kell alkalmazni.

A felszólalásokra ifj. Varjassy Imre részletesen válaszolt és a következőket mondotta: Amikor Debrecenben megalakult a Magyar Jövő Szövetség, a baloldali zsidó sajtó pergőüzébe kerültek a jobboldali magyar iparosok. Ezek a lapok a »sötétség, a korlátoltság birodalmának« kiáltották ki a jobboldali megmozdulásokat. Ennek a nyelvölögő sajtónak, sajnos, a debreceni iparosság egy része is székértelője volt. Az iparosság az a része, amely odaállt a város zászlót lengető Vági István mögé. Az elmul évtizedek kemény harcát, megpróbáltatásait jogot adnak nekem arra, hogy most a fejére olvassam bűnüket az egykori baloldali zsidóbarátoknak. Még nem régen szociáldemokrata ember ült a Testület egyik vezető helyén, még nemrég millió vagyonokat harcolt itt össze egy ember — ma mindezeknek egyszerűsmindenkorra vége. Mi nemzeti szociálisták nem akarunk meggyilkolni senkit, ismétlem mult-kori felszólalásom egy részét: mi nem legyőzni, hanem meggyőzni akarjuk ellenfeleinket. Azt azonban követeljük, hogy ezek a sötétmultú emberek hagyják el azonnal posztjukat. Befogadjuk mi őket az építő, intranzigens iparostársadalomba, de csak másod, vagy harmadikon jöhetnek számításba.

Az igazság és helyenként viharosan erős hangú felszólalások után Szabó Kálmán, a nyomdászszakosztály, Fazekas Istvan a bádögösszakosztály és Gacsárdi Mihály a férfiszabószakosztály elnöke bejelentették, hogy megbízatásukat szakosztályi elnökségükkel ezel előljáróság tagjai tisztásgukról is. — Ezután Fazekas Istvan és Gacsárdi Mihály el is távoztak az ülésről.

Baka Károly kissé furesának találja, hogy a távozásra nem hivatalos fórum teszi meg a felszólítást. Kérdi: van-e a jelenlegi kormányzatnak kifogása az az előljáróság összetétele ellen?

Ezután dr. Koller József tanácsnok szólalt fel. Vannak, kik botlottak — mondotta — és botlásukat mások nem akarják megbocsátani. Ezek az emberek tartásuk lelkiismereti vizsgálatait. Legyen átkritika bennük, vonják le előbbi magatartásuk

FOTOKOPIAT

okmányairól olcsón és gyorsan készíthető KISS DROGÉRIA DEBRECEN, Csapó-utca 34. sz. Telefon: 33-66.

nak a mai idők parancsolta konkurenciáját és hagyják el posztjukat. Legyenek új vezetők ha az iparosság érdeke ezt úgy kívánja, de ezek az új emberek legyenek tisztában nagy feladattal és azzal, hogyha igazán jó munkát akarnak végezniük. Addig nem is lehet megtartani az elnök és alelnök választó közgyűlést, míg az iparhatóság garanciát nem lát arra, hogy a gyűlés méltó lesz a debreceni iparossághoz.

Dr. Koller József tanácsnok beszéde után az ülés úgy határozott, hogy az ülésen lemondott előljáróság tagoknál lemondásokat irásban is be kell jelenteniük és az illető szakosztályoknál sürgősen össze kell hívni az elnökválasztó közgyűlést.

Az előljáróság végül felhívta a szakosztályi elnököket hogy három napon belül nyilatkozzanak: összeegyeztethetőnek érzik e multjakkal azt, hogy továbbra is vezessék a szakosztály ügyeit. Ezzel az ülés véget ért.

Zsidó munkavállalók bejelentése

A hivatalos lap pénteki számában jelent meg az értelmiségi munkanélküliség ügyei m. kir. kormánybiztosának rendelete, amely felhívja az összes munkaadókat, hogy az üzletükben, üzemükben, bármilyen egyéb vállalkozásokban, illetve kereső foglalkozásuk körében 1944 május hó 10. napján nem értelmiségi munkában foglalkoztatott mindazokat a zsidó munkavállalókat, akik a népiiskola vagy középfokú iskola négy osztályát elvégezték, vagy akiknek ennél magasabb iskolai végzettsége van, 1944 május 20. napjáig a kormánybiztosághoz (Budapest, V., Klotild-utca 10/c) jelentésük be. A bejelentési kötelezettség kiterjed azokra a munkaadókra is, akik értelmiségi munkakörü alkalmazottat egyáltalán nem foglalkoztatnak.

46 tanoncot szabadított fel az Ipartestület előljárósága

Az Ipartestület előljárósága tegnap délután tartotta havi rendes ülését, melyet a szokásos tanoncszabadság vezetett be. — Az új segédkehez Szilágyi József, ipartestületi alelnök intézett még levezető beszédet. A segédkeveleket Lechner Lajos ipartestületi jegyző osztotta ki a felszabaduló tanoncnoknak, akiknek névsora a következő:

Précz Lili nőiszabó, Baumóhi Kornélia nőiszabó, Krausz Hajnal nőiszabó, Tóbi Erzsébet nőiszabó, Krausz Ibolya nőikalapkészítő, Buraj Etel nőiszabó, Papp Ibolya nőiszabó, ifj. Zsilák János timár, Nuszbaum László műszerész, Gytye György villanyserelő, Lábony István lakatos, Ferenczi J. férfitiszabó, Székely Erzsébet nőiszabó, Stréger Erzsébet nőiszabó, Sári Katalin fehérneműkészítő, Mandelbaum Éva szűcs, Szabó József lakatos, Benke László műszerész, Major Sándor lakatos, Rosenberg Sára női szabó, Sári Éma nőiszabó, Dobi Emma paplanos, Schwarcz Ernő nyomdász, Angyal Sándor kőműves, Mercs Mihály férfitiszabó, Katona Gáspár vasesztergályos, Kálmán István asztalos, Tóth István villanyserelő, Csiba Vilmos férfitiszabó, Major István szobafestő, Lakatos Irma fodrász, Krausz Mihály kocsigyártó, Katona János kőműves, Ábrók Sándor timár, Grünbaum Sándor vízvezetékész, Farkas József műszerész, Fekete Mihály lakatos, Brnadstein Veronika nőiszabó, Nagy Klára nőiszabó, Gottlieb Anna nőiszabó, Dobár Vilma nőiszabó, Jóry István kőzetilakos, Péntek Gizella fodrász, Dobi Katalin nőiszabó, Lefkóvit Ibolya nőiszabó, Mandel Ibolya kártyos.

